

Svarstyti ES narystės plusai ir minusai

Vilnius, birželio 10 d. (LR) – Vilniaus universitete birželio 10 d. prasidėjo dvi dienas trukusi konferencija apie sutarties su Europos Sąjunga ekonominius aspektus. Konferenciją organizavo Lietuvos Krikščionių Demokratų Partija, padedant Konrado Adenauerio fondui.

Jos metu buvo išsakytos įvairios pažiūros, jų tarpe ir Socialdemokratų frakcijos Seime nario Audriaus Rudžio, kuris pasisakė taip: „Lietuvos integravimasis į Europos Sąjungą – tai atsakymas galimybės vykdyti savo politiką, grasinantis sunaikinti baltiškąją kultūrą ir absoliučiai žalingas žemės ūkiui“.

Priešingai pasisakė Krikščionių Demokratų Partijos atsakingasis sekretorius Albertas Šimėnas: „Atsakydamas integravimasis į Europos Sąjungą – tai trumpas ir siauras kelias, vedantis į sąjungą su Rytais, žlugdantis Lietuvos ūkio plotelį ir galintis sukelti šalyje socialinę krizę“.

Beveik visi konferencijoje kalbėjo politikai neieigė, kad narystė Europos Sąjungoje Lietuvai suteiktų nemažai privalumų, rašo Artūras Račas „Lietuvos ryte“.

Krikščionis demokratas A. Šimėnas ypač akcentavo su naryste Europos Sąjungoje susijusį muitų ir kvotų panaikinimą prekybos srityje. Pasak jo, tai ne tik padidintų Lietuvos eksportą, bet ir skatintų šalyje konkurenciją bei naujų technologijų atsiradimą.

Be to, A. Šimėno teigimu, reikalavimai, kuriuos Europos Sąjunga kelia narystės siekiantiems kandidatams, versta sparčiau vykdyti ekonomikos reformą šalyje ir siekti, kad Lietuvos įstatymai atitiktų europinius standartus.

Seimo LDDP frakcijos seniūno Gedimino Kirkilo nuomone, Lietuvai tapus ES nare, gerokai padaugėtų užsienio investicijų. Jos, pasak Kirkilo, ne tik teigiamai veikia ekonomikos raidą, bet ir didina šalies saugumą. LDDP atstovo nuomone, integravimasis į Europos Sąjungą taip pat skatins ūkio pertvarkymą, intensyvins prekybą bei vartojimą, nukreips eksportą į Vakarus.

Nemažai ES narystės teikiama privalumų išvardijo ir socialdemokratas Audrius Rudys.

Jo nuomone, daugiausia naudą iš integravimosi turėtų transporto ir ryšių sistemos,

Perkant pastatą, teks įsigyti ir žemę

Vilnius, birželio 20 d. (Elta) – „Užsienio valstybių diplomatinės ir konsulinės įstaigos negali įsigyti patalpų ne joms priklausančiuose žemės sklypuose“, rašoma antradienį Seimo plenariame posėdyje papildytame įstatyme „Dėl žemės sklypų pardavimo ir nuomos tvarkos bei sąlygų užsienio valstybių diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms“.

Iki šiol diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms nebuvo draudžiama įsigyti patalpas ne joms priklausančiuose žemės sklypuose. Taigi dabar tokio pobūdžio institucijos pirmiausia turės išsinauoti, nusipirkti arba neatlygintinai gauti žemės sklypą ir tik tada pirkti jame esančias patalpas.

narystė Europos Sąjungoje būtų naudinga energetikos ir iš dalies finansų sistemai, tam tikros naudos turėtų ir stambūs gamintojai pramonės srityje. Energetikos sistema, pirmiausia elektros energijos gamyba, palankiai susiklosčius galimybėms, Rudžio nuomone, gali net tapti vienu pagrindinių valstybės pajamų šaltinių.

Tiek Audrius Rudys, tiek Gediminas Kirkilas taip pat pabrėžė privalumus, kuriuos teikia laisvas kapitalo, prekių ir paslaugų bei darbo jėgos judėjimas. „Lietuvai būtų labiau prieinamos naujos technologijos ir mokslinių tyrimų rezultatai, o Kauno batų fabrikui būtų nesvarbu, kur parduoti savo produkciją – Rokiškyje ar Vokietijoje“, sakė A. Rudys.

Paklaustas apie galimas neigiamas integravimosi pasekmes, Albertas Šimėnas atsakė: „Problemas, kurias kelia integravimasis, pamatysime kai tapsime ES nariais ar kai būsim labai arti narystės“. Pasak jo, dauguma problemų, kurias šiandien kelia vadinamieji euroskeptikai, turėtų išnykti savaime, Lietuvai vykdant potencialiems nariams keliamus reikalavimus.

Stodama į Europos Sąjungą Lietuva nepraras daugiau, negu ji praranda šiuo metu dėl lito nuvertinimo 40%; jam pritarė konservatorių frakcijos narys Kęstutis Skrebys.

Kita vertus, tiek A. Šimėnas, tiek K. Skrebys pripažino, kad ES narystė gali paskatinti kvalifikuotos darbo jėgos iš Lietuvos nutekėjimą, kelti problemų monopolistinėms pramonės šakoms.

A. Rudžio ir tautininkų vadovo Rimanto Smetonos nuomone, problemų yra daugiau. „Norėdami prisitaikyti prie Europos Sąjungos standartų, kažkokių būdu turėtume nuo žemės ūkio atpalaiduoti beveik ketvirtadalį šalies gyventojų“, nurodė R. Smetona.

„Atsižvelgiant į tai, kad vidutinis ūkis Lietuvoje yra smulkus ir kad agrotechnika atsilikusi, socialinis spregimas kaime, integruojantis į Europos Sąjungą, vargu ar išvengiamas“, antrino A. Rudys.

Abu pranešėjai taip pat atkreipė dėmesį į narystės Europos Sąjungoje keliamus pavojus Lietuvos kultūrai, galimas neigiamas socialines pasekmes, poveikį dar nespėjusiai persitvarkyti šalies pramonei, galimus daugelio įmonių ir finansinių įstaigų bankrotus ir su tuo susijusį didelį nedarbo lygį.

„Aiškinimai apie trečiąjį kelią yra klaidinantys ir nelabai sąžiningi“, teigė A. Šimėnas. Anot jo, tarpininko vaidmuo ar siūlymas nesijungti į jokias sąjungas Lietuvai nepriimtini, nes jie veda į Nepriklausomų Valstybių Sandraugą.

Tačiau socialdemokrato A. Rudžio nuomone, alternatyvų ieškoti būtina, ir jų yra. Pirmoji, pasak jo, tai Baltijos valstybių integravimasis. Kita galimybė – saugumo problemas sprendžianti Lietuvos narystė NATO ir gaudesnis bendradarbiavimas su pasaulio ekonominėmis organizacijomis. „Geriausia tapti asocijuota ES nare ir tokia likti visą laiką“, sakė A. Rudys.

Jam iš esmės pritarė ir R. Smetona, kurio nuomone, tam tikra alternatyva galėtų būti ir

Birželio trėmimus „Lietuvos aidas“ minėjo pirmame puslapyje spausdindamas Tuskulėnų kapavietės kasinejų vadovės archeologės Ilonos Vaškevičiūtės nuotrauką prie naujai atkastos vietos, kuri galėjo būti viena iš pirmųjų 1944-1947 m. Vilniuje NKVD sušaudytų žmonių užkaimo vieta. Spejama, kad kiekvienoje iš 8 m. birželio 13 d. rastų šešių naujų duobių gali būti po 10-15 žmonių palaikai. Archeologės vadovaujami dirba 20 vidaus tarnybos karių ir trys Vilniaus pedagoginio universiteto studentės. Pirmajame kasinejų objekte „garaže“ buvo rasta 593 NKVD nužudytų žmonių palaikai.

Tremtiniai tebebudi prie KGB rūmų

Vilnius, birželio 14 d. (LĀ) – „Naktį įsiveržė NKVD darbuotojai liepė per dvi valandas susirinkti daiktus ir pasakė, kad esame suimti ir išvežami iš Lietuvos“, – prisimena 1941 metų birželio 14-ąją Aldona Tamarūnaitė-Raščiuviene (Žiezirba). Kartu su drauge Laima Akstinaitė (Šypsena) pateko į Kauno kalėjimą, vėliau buvo išstremti į Rusijos gilumą.

Šiandien, rašo Linas Kontrimas „Lietuvos aide“, skaudžias dienas primena rankdarbiai, daryti kalėjimuose ir lageriuose. Rankdarbius abi moterys, dabar gyvenančios Vilniuje, surinko ir surengė parodą Tremtinių Grįžimo Fondo patalpose. „Labai gailla, bet daugelis žmonių darbų neišsaugojo. Čia rankdarbiai 1941 m. birželio 14 d. išstremtų žmonių, kurie po karo, tikėdami, kad Lietuva jau laisva, bėgo į Tėvynę. Tačiau 1947-1948 metais buvo vėl suimti ir nuteisti antrą kartą“, pasakojo Aldona Tamarūnaitė-Raščiuviene.

Ji taip pat buvo sugrįžusi į Lietuvą, pradėjo studijuoti Vilniaus universitete, tačiau vėl buvo suimta – kai nešė atiduoti kursinį darbą. Laima Akstinaitė, daug išskentėjusi, bet visada besišypsanti (ir slapyvardžiai – Šypsena!) prisimena, kad kalėjime buvo išmokusis Morzės abėcėlė, suviniėti vienikiems dovanėles, nes rašyti neturėjo kuo, o ir galimybių jokių nebuvo, kūrė dainas. Viena jų – „Tikėjome – aušra nušvis“, kurioje įrašyti slapyvardžiai, gretai tapo kameroje sėdinčiųjų himnu, vėliau buvo dainuojama daugelyje lagerių. „Jeigu atnešdavo į kalėjimą sūrį, žinojau, kad brolis dar laisvėje. Buvo ir kitorių sutartinių ženklų“, reikdamos pačių keptus pyragus teisiems, o karas – kaip kolonijinis.

Sugrįžęs iš šios konferencijos Algirdas Endriukaitis sakė, kad grįžtant iš Stambulo teko lankytis Lenkijoje. Lenkijos įvairaus rango politikai ypač daug dėmesio skiria Čėčėnijos problemoms.

Seimo narys dalyvavo Lenkijos Solidarumo uždavime, kuris priėmė keturis pareiškimus. Pirmasis kreipimasis buvo į čėčėnų tautą. Primenama, jog Rusija gali surengti

dar kovą už savo praeitį, kantriai budi buvusiuose KGB rūmuose. Dar prieš pusmetį tikėjosi, kad jų reikalavimų bus išklausa. Dabar rūmai skendė tirstose kalkių dulkėse, vyksta remontas, o prie durų jau gali persikaiti, kad čia įsikūrę Lietuvos apeliacinis teismas ir Vilniaus apygardos teismas.

Nors politiniai kaliniai ir tremtiniai dar turi tris budėjimo postus, tačiau patys savo budėjimą vadina simboliniu. „Akcija vyksta jau beveik pusantų metų, tikimės, jog ji pasiseks“.

Tarptautinė konferencija Čėčėnijos problemomis

Vilnius, birželio 14 d. (LĀ) – Birželio 8 d. Stambule, Turkijoje, vyko tarptautinė konferencija, kurioje buvo aptariamos Čėčėnijos problemos. Joje dalyvavo ir Lietuvos Seimos nariai Algirdas Endriukaitis ir Algirdas Patackas bei Čėčėnijos agentūros atstovė Vilniuje A. Saijeva. Pasak A. Saijevos, tai pirmas renginys, vykęs už Čėčėnijos ribų, kuriame aptartos žmogaus teisių problemos Rusijos agresijos kontekste.

Kaip rašo Gintaras Mikšiušas „Lietuvos aide“, šiame forume dalyvavo 31 delegatas iš 12 valstybių: Lietuvos, Latvijos, Turkijos, Azerbaidžano, Uzbekistano, Kazachstano, JAV, Lenkijos, Čėčėnijos, Čiuvašijos, Kipro, Tatarstano. Buvo surengti parlamentari iš septynių valstybių. Konferencija organizavo Turkijos Žinijos draugija. Joje buvo priimtos trys rezolucijos, kuriose įvertinami Rusijos veiksmai kaip prieštaraujantys tarptautinei teisei, žmogaus teisėms, o karas – kaip kolonijinis.

Sugrįžęs iš šios konferencijos Algirdas Endriukaitis sakė, kad grįžtant iš Stambulo teko lankytis Lenkijoje. Lenkijos įvairaus rango politikai ypač daug dėmesio skiria Čėčėnijos problemoms.

Seimo narys dalyvavo Lenkijos Solidarumo uždavime, kuris priėmė keturis pareiškimus. Pirmasis kreipimasis buvo į čėčėnų tautą. Primenama, jog Rusija gali surengti

sako Algirdas Verpečinskas iš Kauno, tačiau balse ryžto jau nedaug. Sakė gavęs paskaityti savo bylą. „Perskaiciu nebūtų dalykų, sužinojau tardytojų ir tu, kurie mane mušė, pavardes“.

Marija Leikuvienė, taip pat iš Kauno, pasakojo, kad dažnai išjungiamas vanduo, elektra. „Anksčiau neturėjome net kur miegoti ir kuo užsikloti, tad vietoj miegoti davė visą naktį vaikščioti“, glostydama katiną Petkevičių kalbėjo M. Leikuvienė.

Žmonės tiki, važiuoja iš visos Lietuvos ir budi prie savo gyvenimo istorijų, laukdami, kad ypatingos reikšmės archyvai būtų perduoti į švarias rankas.

naują koncentracijos stovyklą kaip Lenkijoje buvęs Auschwitz. Antruoju pareiškimu kreiptasi į pasaulio profsąjungas, kitais – į Lenkijos vyriausybę. Seimo narys kalbėjo, kad Rusijai negalima duoti ramybės, nors ji ir užkariaus Čėčėnijos teritoriją. Lygiai taip pat, kaip drumsčiama ramybė Kinijai dėl Tibeto okupacijos.

Su lenkų parlamentariais tartais, kad paramą Čėčėnijai būtų galima organizuoti savivaldybių lygiu. Lenkijoje jau yra 10-12 miestų, kurie susigimina su atskirais Čėčėnijos miestais. Iškelta mintis, kad ir Lietuvos miestai galėtų tą patį padaryti. Susigiminiuoti savivaldybėmis ketina latviai, estai ir kai kurie Prancūzijos miestai.

Algirdas Patackas spaudos konferencijoje kalbėjo apie karą Čėčėnijoje, kuris vyksta jau pusę metų. Suomijos kovos truko keturis mėnesius. Dabartinis karas Čėčėnijoje – tai pokario istorijoje precedento neturintis didelės valstybės karas prieš mažą tautą. Anot Patacko, Čėčėnijos prezidentas Džochar Dudajev teisis, kai kalba apie pergalę šiame kare. Baigiasi pirmoji karo fazė, kai viena reguliari armija kariuomena prieš kitą. Pasukis prasidės antroji fazė – partizaninis karas. Per pusmetį Rusijos pusėje žuvo 6,000 karių. Afganistane iš viso žuvo 15,000. Per Naujuosius Metus vykdytame Grozno šturme dalyvavo 10,000 šarvuotos technikos vienetai, ir labai daug jų buvo sutriuškinta.

Kodėl Lietuva nedalyvauja Komunizmo aukų paminklo fonde?

Vilnius, birželio 21 d. – Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis mano, kad Lietuvos atstovai į JAV veikiančią Paminklo Komunizmo Aukoms Atminti Fondą nepakviesti tik todėl, kad Lietuvos ambasada toje valstybėje „praziopsojo“ laikotarpi, kai ši organizacija buvo kuriama, praneša Elta.

V. Landsbergis klausia, ar „apskritai Lietuvos Respublika jos vadovų asmenyje domisi šiuo klausimu“. „Gal jie mano, kad Lietuva išvis nenukentėjo“, klausia opozicijos vadovas.

Kaip jau buvo skelbta, į šį fondą nepakviestas nė vienas Lietuvos atstovas, kai tuo tarpu jam priklauso daugelio šalių prezidentai ir žymūs veikėjai. Latvijos ir Estijos prezidentai taip pat yra fondo nariai.

1993 m. pabaigoje JAV Kongresas priėmė dokumentą, kuriuo JAV Nacionalinis Pavergtų Tautų Komitetas yra įgaliotas suprojektuoti ir Vašingtone pastatyti bei prižiūrėti paminklą, skirtą komunizmo aukoms pagerbti.

Birželio 21 d. Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Bendrijos pirmininkas, Tėvynės Sąjungos frakcijai priklausantis Seimo narys Antanas Stasiškis paskelbė viešą laišką Lietuvos prezidentui ir vyriausybei, kuriame apgailestauja, kad jie iki šiol nepasirūpino, kad Lietuva būtų atstovaujama paminklo komunizmo aukoms veikiančia-

me fonde.

Laiške jis rašo: „Lietuva yra viena iš labiausiai nuo komunistinio genocido nukentėjusių šalių. Su giliu apgailestavimu tenka konstatuoti, kad nei prezidentas, nei vyriausybė iki šiol neparodė nei susidomėjimo, nei reikiamos iniciatyvos, kad Lietuva būtų atstovaujama JAV Kongreso nutarimu įsteigtame ir jau veikiančiame Paminklo Komunizmo Aukoms Atminti Fonde.“

„Belieka tikėti, kad šis nerūpestingas aplaidumas nebuvo piktavališkas ir kad jis bus ištaisytas.“

„Savaime suprantama“, rašo Stasiškis, „kad atstovais į šį fondą negali būti skiriami žmonės, susitepę kolaboravimu, bendradarbiavimu su represinėmis okupacinio režimo struktūromis, o taip pat išbandymų ar gundymų naštos nepakelę ir likimo brolių pasitikėjimą praradę politiniai kaliniai ar tremtiniai.“

„Politiniai kaliniai ir tremtiniai yra įsitikinę, kad Paminklo Komunizmo Aukoms Atminti Fonde Lietuvą gali atstovauti tik nepriekaištingos reputacijos bei reikiamos kompetencijos, komunistiskam režimui netalkinę, politinių kalinių ir tremtinių pasitikėjimą turintys žmonės. Šie atstovai turi būti skiriami pritariant politinių kalinių ir tremtinių organizacijoms“, baigia laišką Seimo narys Antanas Stasiškis.

Žurnalistų Sąjunga nerimauja dėl badaujančio žurnalisto

Vilnius, birželio 19 d. (Elta) – Lietuvos Žurnalistų Sąjunga nerimauja dėl beveik prieš dvi savaites bado streiką paskelbusio Lukiškių kalėjime laikomo žurnalisto Sauliaus Stomos sveikatos, rašoma pirmadienį išplatintame žurnalistų organizacijos vykdomojo komiteto kreipimesi į Seimo Valstybės ir teisės komitetą bei generalinį prokurorą. Pareiškime nurodoma, kad

Lietuva ir Lenkija bendradarbiaus švietimo ir mokslo srityje

Vilnius, birželio 16 d. (AGEP) – Lenkijos sostinėje Varšuvoje parafuota Lietuvos Švietimo ir mokslo bei Lenkijos Nacionalinio švietimo ministerijų bendradarbiavimo programa 1995-1996 metams. Bendradarbiavimo programoje numatyta organizuoti mokytojų kursus, keistis specialistų grupėmis, rengti konkursus.

Abi šalys skirs po dešimt stipendijų studentams, norintiems studijuoti Lietuvoje ir Lenkijoje. Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos delegacijos vadovas R. Motuzas pažymėjo, kad derybos buvo labai įtemptos, nes pirmą kartą programos straipsniai yra labai konkretūs. Ankstesniais metais (o sutartys pasirašomos nuo 1992 metų) buvo labiau aptakios ir ne visada vykdomos. Tai ypač pasakytina apie Lenkijos lietuvių švietimo problemas.

KALENDORIUS

Birželio 22 d.: Šv. Paulinas Nola, vyskupas (353-431 m.), Šv. Jonas Fisher, vyskupas, kankinys (1469-1535 m. Londone), Šv. Tomas More, kankinys, valstybės kancleris (1478-1535 m. Londone); Sudargas, Kaributas. Birželio 23 d.: Šv. Jėzusas Širdis; Agripina, Zenonas, Vanda, Arvydas, Vaida.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

NAUJA MENO GALERIJA

Eve ir Elaine Redmond birželio 15 dieną atidaro meno galeriją 200 West 5th Avenue, Royal Oak, Michigan. Elaine Redmond yra dukra žinomo Detroito lietuvių telkinio verslininko Clem Patocki dukra. Eve yra jo anūke. Abi galerijos savininkės yra foto meno menininkės. Galerijoje iki šio mėnesio galo bus išstatytos jų fotografijos, o nuo liepos 1 d. iki rugpjūčio 15 d. bus Neles Zirnų grafikos darbų paroda. Gimusi 1959 m., Lietuvoje, studijavusi Vilniaus Meno institute ir Rigos Meno akademijoje, Latvijoje. Turėjusi parodas Californijoje, Čikagoje, Lenkijoje, ir Danijoje. Detroito gyveno jos mama Elena Žebertavičienė.

JONINĖS „PILENUOSE“

Sekmadienį, birželio 25 d., „Švyturio“ jūros šaulių kuopa „Pilenų“ stovykloje rengia Jonines. Stovyklos vartai bus atidaryti anksti rytą. Svečiai ir dalyviai bus vaišinami lauke ant anglių keptais viščiukais. Detroito ir apylinkių lietuviams kviečiami ir laukiami.

Im

DAINAVOS SVETAINĖ

Praėjus žiemai, Dainavos jaunimo stovykla vėl atveria savo vartus stovyklautojams ir svečiams. Paskutinius dvejus metus Dainavos svetainė savaitgaliais tvarkė ir svečius vaišino Taura Underienė, talkinama šeimos ir draugu. Dainavos administracija yra labai dėkinga už jos darbą ir labai apgailestauja, kad dėl susidėjusių aplinkybių, šio darbo šiemet nebegali atlikti. Tačiau pagalbon atskubėjo nuolatiniai Dainavos talkininkai Kastytis ir Rita Giedraičiai ir apsiėmė surasti ir kitas šeimas, kurios sutiko rūpintis svetainė sekmdieniais ir aprūpinti stovyklautojus ir svečius šaltais gerimais, lengvais užkandžiais ir ledais. Svetainė bus atidaryta visą vasarą kiekvieną sekmdienį nuo 12 val. iki 4 val. po pietų. Jos atidarymas vyks liepos 2 dieną. Dainavos administracija yra labai dėkinga K. ir R. Giedraičiams už jų pastangas pratęsti svetainės darbą šią vasarą, taip pat ir visiems jos talkininkams. Taip pat primename, kad Dainavos jaunimo stovyklos metinė šventė ir šimtinių suvažiavimas vyks sekmdienį, liepos 23 d.

V.P.

WORCESTER, MA

TRAGIŠKŲJŲ BIRŽELIO IVYKIŲ MINEJIMAS

LB Worcesterio apylinkės valdyba birželio 4 d. suruošė niekada neužmirštamų tragiškųjų birželio ir kitų Sovietų Sąjungos vykdytų baisių lietuvių tautos naikinimo įvykių paminėjimą.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už tremtinius, kalinius ir kankinius sv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC. Giedėjo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Dalyvavo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa su vėliavomis. Buvo malonu mūsų tarpe turėti LŠSI vadą Mykolą Abarių, kuris savo dalyvavimu suteikė mums didelę pagalbą. Jis ir LŠSI Trakų rinktinės vadovas g. Algirdas Zenkus nešė JAV ir Lietuvos vėliavas ir aukojimo dovanas, o po Mišių šventoriuje prie paminklo vykusiose trumpose apeigose padėjo vainiką. Sv. Mišias aukojęs kunigas su kalbėjo maldas.

Maironio Parko saleje 3 v. p. p. vyko tolimesnė tauta šių tragiškųjų įvykių prisiminimo ir pagerbimo. Vadovavo LB apylinkės valdybos pirmininkas Romas Jakubauskas. Kun. Antanas Nockūnas, MIC, sukalbėjo maldą. Atvyko LŠSI vadovas Mykolas Abarius, ir jo žmona Onute, LŠSI centro valdybos sekretorė. Programos vedėjas pakviestas LŠSI vadovas priminė skaudžias mūsų sesių, brolių kančias ir pareiškė, kad trūksta vienybės tautoje ir išeivijoje. Tik vienybėje išliksime laisvi.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Worcesterio Lietuvių Organizacijos tarybos pirmininkas Petras Molis, kalbą pradėjo klausimu: „Kodėl mes turime švesti trėmimus? Mes privalome niekada nepamiršti mūsų tautos genocido ir niekada nenutraukti šių įvykių minėjimo. Susikaupimo minutę pakvietė pagerbti savanorius, partizanus, ištremtuosius, ir tuos, kurie žuvo prieš penkis metus atstatant Lietuvos Nepriklausomybę. Gerai paruoštais statistiniais duomenimis (nuo 1940 m. birželio 15 dienos, kada Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą) perėjo mūsų tautos genocido keliu. Priminė, kad ir šiandien Sibire dar yra arti 60,000 lietuvių, kuriais dabartinė Lietuvos valdžia nesirūpina, neskiria jiems lėšų ir nepadaeda sugrįžti į savo Tėvynę, nes jie eina ne Lietuvos piliečiai. Mūsų darbas išeivijoje nepasibaigęs, nes Lietuvos naikinimo darbas tebesitęsia. Mūsų jėgos turi būt nukreiptos

Mokytoja Aldona Milmantienė rikiuoja mergaites pirmos Komunijos iškilmių eisenai Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, Southfield, Michigan, š.m. balandžio 23 d.

Lietuvos Vyčių veikla

LIETUVOS VYČIŲ FONDO VEIKLA IR KNYGOS LIETUVAI

Lietuvos Vyčių fondas yra indelių fondas. Pagrindinis fondo kapitalas neliečiamas. Gaunamos palūkanos naudojamos Lietuvos Vyčių organizacijos religinei, labdaros ir švietimo veiklai. Pagerbiant Garbės nario prel. Prunskio prašymą, kasmet pravedamas rašinių konkursas ir Alice Karklius atminimui speciali stipendija įteikiama per metinį Lietuvos Vyčių seimą. Visuomenei mažiau žinoma, kad jau kelinti iš eilės metai palūkanos buvo naudojamos pirkimui skalbimo mašinos vienuolynui, dialyzės mašinos nupirkimui ligoninei bei atliekant kitus svarbius ir kilnius darbus. 1994 m. buvo nutarta padėti Lietuvos Bažnyčiai

padėti Lietuvai. Darbo ir vienybės reikia ir čia. Dirbkime visi. Išlaikykime meilę savo kraštui, ir turėkime ją širdyse tokią, kokią išsinešėme prieš 50 metų.

Po minėjimo LB pirmininkas pakvietė visus pasivaikinti kavute ir užkandėliais, kuriuos paruošė jo žmona Genovaitė Jakubauskienė.

NAUJA LB VALDYBA

LB Worcesterio apylinkės dabartinę valdybą sudaro: pirmininkas Romas Jakubauskas, išdininkas (daugelį metų pavyzdinai šias pareigas atliekęs) Algis Glodas ir nariai Zigmantas Dabrila, Arūnas Grigalauškas, Juozas Šteinys. Pirmininkas kvietė ir kitus jungtis valdybon. Darbo užteks visiems. Naujoji valdyba netrukus pasiskirstys pareigomis. Sveikiname naująją valdybą, nes jie eina ne Lietuvos piliečiai. Mūsų darbas išeivijoje nepasibaigęs, nes Lietuvos naikinimo darbas tebesitęsia. Mūsų jėgos turi būt nukreiptos

J.M.

GEORGE PERLES ANTRAS METINIS GOLFO TURNYRAS

George Perles antras metinis golfo turnyras š.m. birželio 12 d. vyko Western Golf and Country, Redford, Michigan. Turnyro pelnas skiriamas Lietuvos Vyčių padalinii „Pagalba Lietuvai“, vadovaujamam šios organizacijos Garbės nario Robert Boris. Gražia saulėta diena ir golfo sportu džiaugėsi daugiau negu 100 golfo žaidėjų. Komiteto pirmininkas George Perles, lietuvių kilmės, buvęs Michigan State universiteto futbolo komandos treneris. Turnyro garbės komitetą sudarė: Detroito arkivyskupas Adam Maida, Michigan valstijos gubernatorius John Engler ir buvęs gubernatorius George Romney. Ko-pirmininkai – Detroito „Lions“ futbolo komandos vyriausias treneris Wayne Fontes ir Michigano valstijos vyriausias prokuroras adv.

Frank Kelley. Golfo dienos ko-pirmininkai – Algis Duoba ir Liucijus Kulikauskas.

Turnyras prasidėjo 1 val. p. p. Varžybos buvo komandinės, komandose dalyvaujant 4 asmenims.

Po turnyro buvo iškilminga vakarienė. Programą pradėjo L. Kulikauskas, pakviesdamas F. Kelly tarti atidaromąjį žodį. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Walter Stanievičius. Dalyviams muzika linksmino vyčiai Joe Stark ir Ray Petkavich. „Pagalba Lietuvai“ vadovas R. Boris padėjo visiems už dalyvavimą ir paramą kilniam projektui. Jis apibūdino praėjusių metų šios organizacijos veiklą: net dešimt 40 pėdų talpintuvų išsiųsta Lietuvon. Prieš porą savaitių uždarančią buvusių lietuvių Šv. Petro parapijos bažnyčią Detroito, buvo gautas vyskupijos leidimas visus uždaromos bažnyčios įrengimus išsiųsti Lietuvon, kun. Leono Jakimačiaus Alytuje statomai bažnyčiai. Sužinota, kad Šv. Petro bažnyčios koridoriuje kabėjęs didelis kryžius buvo George Perles senelių dovana. Šis kryžius taip pat išsiųstas Lietuvon. R. Boris pabrėžė, kad visų šio vakaro dalyvių nuolatinė parama yra svarbi, reikalinga ir nuosirdžiai vertinama. Padėkojti visiems prisidėjusiems prieš šios dienos pasisekimo.

Wayne Fontes, Detroito „Lions“ futbolo komandos vyr. treneris padėjo, kad jis buvo pakviestas ir galėjo prisidėti prie golfo dienos pasisekimo. Jis pažadėjo 1,000 dol. auką „Pagalba Lietuvai“. Žodį tarė Detroito krepšinio komandos „Pistons“ radijo pranešėjas George Blaha.

George Perles dėkojo visiems už gausų atsiliepimą ir dalyvavimą šiame turnyre. Didžiudamasis savo lietuviška kilme, pastebėjo, kad jo tėveliai ir seneliai lankė Šv. Petro lietuvių bažnyčią. Džiaugėsi, kad jo senelių tai bažnyčiai paauktos kryžius išsiųstas į Lietuvą. Kvietė visus remti „Pagalba Lietuvai“ darbus. Padėkojo visiems už darbą ir laiką paauktą rengiant šį turnyrą. Jis mano, kad šis turnyras turėtų augti. Reikėtų, kad visi pasistengtų pakviesti į šį turnyrą savo draugus ir pažįstamus iš tolimesnių vietovių. Michigan vyr. prokuroras adv. Frank Kelly pasidalino mintimis apie prieš ketvirtą metų susitikimą su Lietuvos kup. vyr. prokuroru Artūru Paulausku.

Paskui vyko golfo žaidėjams taurių įteikimas ir „tylios varžytinės“.

Trečias metinis George Perles golfo turnyras numatomas ruošti 1996 m. birželio viduryje. Informacijos šiuo reikalu teikia ir registracijas priima Robertas Boris, 4457 Fairway Ct., Waterford, MI 48328. Telefonas (810) 682-0098.

DU TALPINTUVAI IŠPLAUKĖ LIETUVON

„Pagalba Lietuvai“ vadovas Robert S. Boris praneša, kad

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užskant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užskant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsniams taisyti savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

š.m. birželio 12 d. Bart Etter (pensijon išėjęs gydytojas) iš Memphis, Tennessee, pastangomis buvo išsiųstas 25-tas talpintuvus. Jis pats vienas pripildė šį 40 pėdų ilgio talpintuvą įvairiais vaistais, medikamentais ir kompiuterių dalimis. Šis talpintuvus sveria 14,717 svarų ir skiriamas Antrajai ligoninei Kaune.

26 talpintuvus bus išsiųstas trečiadienį, birželio 21 d., iš Catholic Medical Mission Board, New York, skiriamas Marijampolės CARITAS, dr. Emilijai Montvilienėi jo padalinimui 12-kai ligoninių. Talpintuvus pripildytas įvairiais reikalingais vaistais.

Regina Juškaitė

REMONTUOJAMAS GEDIMINO BOKŠTAS

Gedimino bokštė bus taisomas stogas, ant kurio įrengta apžvalgos aikštelė, keičiamos bokšto perdangos, taisomi laiptai. Bokštė bus keičiama ekspozicija, kuri nesikeitė nuo 1967 metų.

Bokštą remontuos Panevėžio statybininkai, kurie užtikrino, kad autentiškos bokšto detalės bus išsaugotos. Manoma, kad remontas kainuos apie 100,000 dolerių. Bus tvarkomas ir kalnas. Žadama, darbai bus baigti ir kad į Gedimino pilies bokštą jau galima užlipti Valstybės dieną – liepos 6 d. (R 05.17)

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p. p. - 7 v. v. antrd 12:30-3 v. p. p. trečd uždaroma, ketvd. 3 v. p. p. - penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60128
708-941-2909
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v. p. p. - 7 v. v., antrd 9 v. r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p. p., penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
3000 N. Halsted
Chicago, IL 60657
Tel. 312-296-3600

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLJOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0060
Valandos pagal susitarimą

Worcesterio ALRK Moterų sąjungos 5-tojos kuopos 1995 m. valdyba. Iš k. sekr. Janina Miliauskienė, vicepirm. Angelė Garsienė, pirm. Aldona Jakniūnaitė, finansų raštininkė Elzbieta Alavoičienė, buvusių sąjungos centro v. bos pirm. Aldona Shumway ir išd. Bernadeta Miliauskaitė Harris. Nuotr. T. Miliauskaitė

PIETRYČIŲ LIETUVOS LIKIMAS

„Abelio ir Kaino palikuonys“

IGNAS MEDZIUKAS

Turbūt nė vienas kraštas Lietuvoje nepatyrė tiek daug skriaudų, kaip pietryčių gyventojai lietuviai. Nelaimė glūdi tame, kad lenkai sutapatina religiją su tautybe: jeigu esi katalikas, turi būti lenkas. Per klebonijas, dvarus, palivarkus ir mokyklas buvo daromas spaudimas valstiečiams lietuviams atsisakyti savo gimtosios kalbos. Namuose jis kalbėjo lietuviškai, bet atėjęs į bažnyčią ar turgų, stengėsi kalbėti lenkiškai, nes jautė prievartą, buvo išjuokiamas, grasinamas. Štai Eišiškių parapijos vikaras Kulikovskis skelbė, sakdamas, kas lietuviškai meldžiasi, tas yra pagonis, Dievas lietuvių kalba maldų neišklausys. Buvo planinama dar ir tokia teorija, kad lenkai eš kilę iš Nojaus sūnaus Abelio, todėl kultūringi, o lietuviai kilę iš Kaino, todėl jų kalba kaimiška, patys muzikai ir pagonys.

Jeigu kurioje bažnyčioje buvo įvedamos pamaldos lietuvių kalba, tai lenkuojantieji pakeldavo triukšmą, įsiveldavo į peštynes, o lietuvis kunigas buvo iškeliamas kitur, dažniausiai į gudišką parapiją. Skundas, patekęs į Vilniaus vyskupijos kuriją, paprastai būdavo išsprendžiamas lenkuojančių naudai. Apie tai anksčiau plačiai yra rašęs kan. K. Rapolėnis savo knygoje „Lenkų apataltavimas Lietuvoje“.

Po I pasaulinio karo „Ryto“ draugija pietryčių Lietuvoje buvo isteigusi daugelį lietuviškų mokyklų. Vien Rodūnės valsčiuje buvo 13 tokių mokyklų. Vilniuje ir Švenčionyse buvo gimnazijos. Švenčionyse dar veikė ir mokytojų seminarija. Lenkai, užėmę Vilnių ir jo kraštą, emė persekioti lietuvių mokytojus, kunigus ir kitus inteligentus, vien 1927 m. buvo uždaryta apie 50 lietuviškų mokyklų ir mokytojų seminarija. Pietryčių lietuviai sunkiai perėmė lenkų okupaciją, nes, veikiant iš vieno policijai ir dviasiškiškai, lietuvis niekur neradavo teisybės.

Vilniaus vaivada ir arkivyskupas prieš lietuvius

1939 m. Lietuvai perėmus Vilnių ir jo kraštą, vaivadijos archyvų slaptame skyriuje buvo rasta slapta 1936 m. instrukcija, patvirtinta vaivados L. Bocianskio, kilusio iš Paznanės. Šioje instrukcijoje buvo nurodyta bū-

dai ir priemonės, kaip greičiau nutautinti lietuvius. Bocianskis pasižymėjo lietuviškų organizacijų užtartinėjimu ir lietuvių inteligentų persekiojimu. Ši Vilniaus vaivados Bocianskio instrukcija buvo išspausdinta Kaune su anglų kalbos vertimu, kad parodytų lenkų administracijos tikrąjį veidą. Bocianskiui talkininkavo arkivyskupas Jalbzykovskis, kuris už planingą polonizaciją, vykdytą per bažnyčias Vilniaus vyskupijoje, Varšuvos valdžios buvo apdovanotas „Polonia Restituta“ ordinu. O kaip žinome, Seinų vysk. A. Karosas R. Jalbzykovskij buvo rekomendavęs skirti vyskupui sufraganus. Bet jis nepasikeitė. Paliko aršius lietuvių priešais, nors pats mokėjo lietuviškai ir buvo religinio turinio knygų cenzorium Seinų kurijoje. Vysk. A. Karosas, lenkams užėmus Seinus, buvo jų ištremtas į Nepriklausomą Lietuvą. 1939 m. paskyrus arkiv. R. Jalbzykovskio turėjo leisti pamaldas lietuvių kalba kai kuriose Vilniaus bažnyčiose. Vykstant karui, vokiečiai jį ištreimė į Marijampolę ir jis turėjo išeiti prieglaudose pas lietuvius.

Po Želigovskio suvaidintos komedijos, įjungus Vilnių ir jo sritį į Lenkiją, ji tapo atsilikusia Lenkijos provincija, nes neteko natūralių kultūrinių ir ekonominių ryšių su Lietuva. Ši sritis buvo izoliuota Bebro ir Narėvo santakos balų bei miškų, ir tai trukdė normalų ūkinį bendradarbiavimą ir susiliejimą su Lenkija. Nežiūrint to, iš Lenkijos buvo vežami kolonistai, vadinami „Osadniki“. Prigužėjo daugybė policininkų, saugumiečių, mokytojų, dvasininkų ir kitų profesijų žmonių. 880 dvarų buvo pavesta Želigovskio kariams. Jų tikslas buvo pietryčių Lietuvai suteikti lenkišką veidą.

Armija Krajova

Karo metu čia siautė „Armija Krajova“, kuri įvykdė daug žiaurių nusikaltimų; degino namus, išvedė gyvulius, žudė žmones. Gėlių ūkime susipratuom lietuviui Auguliui nuėmė skalpą. Kaip liudija

Dubingių klebonas J. Žvynys, buvo šaudomi net vaikai lopšiuose. „Už vieną lenką 20 lietuvių!“ buvo viešai skelbiama. Kai kurie fanatikai lenkai kunigai žadėjo „40 dienų atlydų“ už kiekvieną nužudytą lietuvių. Tikslas buvo išvaikyti lietuvius iš pietryčių Lietuvos. „Armija Krajova“ vad. plk. Kšižanovskis (Wilk) iš Vilniaus pasiuntė telegramą buvusiam Lenkijos egzilinei vyriausybei Londone, baigdamas raportą žodžiais „Litwinov niema“ (lietuvių nėra.).

Imigrantai pietryčių Lietuvoje

Naciams iššūdzius žydus ir repatriavus iš pietų Lietuvos lenkams į Lenkiją (su jais išvažiuo ir daug lietuvių), čia sugužėjo daugybė žmonių iš Baltarusijos ir visos Sovietų Sąjungos. Pietryčių Lietuvoje apsigyveno daugiau kaip 200,000 imigrantų. Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose beveik pusę gyventojų nėra čia gimę. Kai kuriose vietose atvykėliai siekia 90%.

Atėiviai čia greit gaudavo butus, sklypus namams statyti, užimdavo rajono valdžios postus. Taip įsigalėjo praktika Vilniaus ir Šalčininkų rajonų vadovais skirti nelietuvius, dažnai priešlietuviško nusistatymo amsenis. Jie valdė vietinius lyg būtų kokie feodalai. Rajono valdžia, neatsiiklausius atvykėlio, užrašydavo jį lenku. Surašant gyventojus, jie buvo užrašomi lenkais, o gudų rasta vos 4%.

Pokario metais prieškarinės Lenkijos užimtoje Lietuvoje srityse imta steigti mokyklas žmonių gimtąja kalba: rusų, gudų, lietuvių. Lietuvos SSR pietryčiuose buvo įkurts lietuviškos mokyklos, kur lietuvių kalba dar nebuvo pamiršta. Lenkiškų mokyklų buvo nedaug.

Kremliaus politikos pokytis

Apie 1950 m. Kremliaus politika lenkų atžvilgiu pasikeitė. Komunistai įsitikino, kad Rytų Lietuvos atlievėjimas prieštarauja Sovietų Sąjungos interesams. Tuo pasinaudojo Vilnijos lenkintojai. Imta lietuviškas mokyklas versti lenkiškas. Šiam darbui vadovavo LKP centro komiteto skyriaus vedėjas pavaduotojas Vilmantas, lietuvišką pavarde turis dvarininkas, prisiplakęs

prie partijos, ir Švietimo ministro pavaduotoja V. Vyšniauskaitė (Višnevskaja), Rusijoje gimusi lenkė, taip pat Vilniaus srities Švietimo skyr. vedėjas B. Purvinis, jau prieš karą pasižymėjęs lenkiška veikla. Jų pastangomis per keletą metų paversta lenkiškomis 367 lietuviškos mokyklos. Lietuviškas mokyklas uždarinėjo net ten, kur jos veikė lenkų okupacijos metais. Gudiškai kalbantiems mokyklos nebuvo steigiamos, nes jie buvo laikomi lenkais.

Gyventojų statistika tautybėmis

Lenkai, gyvenantieji pietryčių Lietuvoje, dažnai skundžiasi, kad jie yra skriaudžiami, nors jie sudaro daugumą. Iš tikrųjų buvusioje lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje gyventojai tautybėmis skirstomi taip: 46% lietuvių, 26% lenkų, 18% rusų, 5% gudų, 5% kitų tautybių. Labiausiai nutautintas Šalčininkų rajonas, kur lenkais užsirašė 79,6%. Bet ten yra 16 kaimų, kur lietuviai sudaro daugumą (54,4 - 95,1%). Vilniaus rajone lenkų 63,5%. Bet yra 65 kaimai, kur nė viena tautybė nesudaro 50%, 7 apylinkėse ar miesteliuose lietuvių 51,5 - 57,1%. Vilniaus mieste gyvena 42% visų Lietuvos lenkų, bet jie nesiekia nė 19% visų miesto gyventojų. Lietuvių gyvena 51%, rusų 20%, gudų 5%, likusieji - įvairių tautybių.

Kremlius, kovodamas prieš Lietuvos nepriklausomybę, rėmėsi „lenkų korta“, kurie reikalavo įvairių privilegijų. Pietryčiuose, kaip prof. Z. Zinkevičius sako, valdžią turėjo partinė mafija, kuri reikalavo autonomijos. Privilegijos lenkams nesustabdė autonominių priešvalstybinių veiklos. Lenkams pietryčių Lietuvoje gresia ne lituanizacija, bet rusifikacija.

Nemadinga būti lietuviu

Dėl visų pietryčių Lietuvai iš tikrųjų bėdų jos vadovai kaltina lietuvius, o ne stagnacijos laikus. Iš tikrųjų žemė čia prasta, ūkininkavimas atsilikęs, žemės reformos čia nebuvo. Ūkinį ir kultūrinį gyvenimą tvarkė dėl savo nesugebėjimų kaltę vertė lietuviams. Nuolaidos lenkams kitų tautybių saskaita būtų neteisingos. Pasakojama, kad kadaise A. Brazauskas, važinėdamas po pietryčių Lietuvą, lietuviškų kaimų, išsaugojusių kultūros

paveldą, Šalčininkų rajone kažkodėl neaplanė.

Tikro lenko lenkiškumas klaidingai suprantamas kaip priešlietuviškumas. Politinių agitatorių kalbos įkaitindavo lenkuojančius ir tuojau pasigirdavo balsų mušti lietuvius. Lenkų jaunimas griebdavosi chuliganišku veiksma. Prie Papiškių kaimo buvo užpulti ir sumušti mišką sodinę gediminaičiai (1989 m. pavasarį). Nuplėsdavo trispalvę, niekino lietuviškus kryžius. Nuritino karaliaus Mindaugo karūnavimo 737-osioms metinėms pastatytą paminklinį akmenį Juozapinės kalne, prie Medininkų. Sakoma, kad pietryčių Lietuvoje yra nemadinga būti lietuviu. Nutautė žmonės tampa didžiausi savo tautos priešai.

SIUNTINIŲ PRISTATYMO IMONĖS PASIDALINO LIETUVA

UPS (United Parcel Service) turi Lietuvoje penkis skyrius. Iš jų lengvai pasiekiamas bet kuris Lietuvos kampas. Tačiau vežti siuntinius tarp Lietuvos miestų brangu, nes per mažas siuntėjų skaičius. Į Europą siuntinys iš Lietuvos nukeliaus per vieną dieną, į Ameriką - per 2-3, į Kiniją - per tris dienas. Sunkiausia pasiųsti ką nors į Gudiją ar Rusiją.

UPS specialybė yra pristatinėti smulkius, 5-10 kg (11-22 sv.) siuntinius. Už priesiuntimą laiško iki 2 kg (4.4 sv.) į JAV, Švediją, Vokietiją UPS kainuoja beveik 39 dol., į Australiją - beveik 44 JAV dolerių.

Siuntinių pristatymo imonės DHL specialybė - dokumentų pristatymas. Nusiųsti 1 kg (2.2 sv.) dokumentų į Australiją per DHL kainuoja apie 70 dol., 10 kg (20.2 sv.) - 228 dol., į JAV atitinkamai - 57.5 ir 175 dolerių.

TNT klientai yra stambiausieji prekyautojai kompiuteriais Lietuvoje. TNT skubius siuntinius sunkvežimiu veža į Hel sinkį, o iš ten savais lėktuvais skraidina toliau.

Brangiausias yra „Federal Express“ paslauga. Lietuvoje FedEx aptarnauja amerikiečius, turinčius šioje firmoje saskaitas. Lietuvoje FedEx yra bendra imonė su Rusija, tad visi ryšiai su pagrindine bendrove eina per Maskvą. Lietuvos rinkoje skubaus siuntinių pervežimo bendrovės investuoja į ateitį, nes šiuo metu pelno užtenka tik nežymiam augimui. (NK 06.05)

Mirė 1974 m. ir palaidotas Kleboniškyje. Dalyvis politikų kalinių sukilimo Karagandoj, Kengire. (Apie tuos įvykius galim pasikaityti A. Solženycino knygoje „Archipelag Gulag“ 3 t. 12 skyr. 40 Kengiro dienų.)

O buvo taip.

1944 m. gruodžio mėnesio viduryje ryšininkai pranešė apie rusų reguliarios kariuomenės judėjimą ir susibūrimą tame krašte. Partizanai turėjo aiškių duomenų apie NKVD ketinimus košti ir Skapagario miškų masyva. Atitinkamai buvo pasiruošta ir, kai buvo gautos paskutinės žinios apie kariuomenės slinkimą, partizanų kulkosvaidžiai jau laukė. Greičiausiai tai buvo specialios paskirties NKVD daliniai. Jie vykdė Stalino įsakymą, ejo apgraišimais, be geros žvalgybos, nesitikėdami labai didelio pasipriešinimo. Ir staiga iš daugelio kulkosvaidžių ir kurių kaspinus buvo pridėta daug sprogstamų kulku, pasipylė uraganinė ugnis. Niekas tada neskaičiovo tų kritusių NKVD-istų ir kartu su jais varomų paprastų eilinių kareivių iš įvairių TSRS respublikų. Vaizdas, anot dėdės, tikrai buvo baisus! Į orą laktė rusiškų kareiviškų „fufaičių“ (vatinukių), kepurinių ir batų gabalai, Lietuvos Aukštaičių žemė pirmą kartą po 1918-1919 m. kovų apsiklojo nekviestųjų, įsibrovėlių priešų lavonais. Daug amerikietišku „Studbekeriu“ - kariškų sunkvežimiu su kaupu buvo pakrauta negyvais okupantais ir jie buvo kažkur paslapčiomis išvežti. Daug sužeistų, su kruvinais raiščiais ant galvų, rankų ir kojų buvo matyti besitraukiančioj NKVD kariuomenėj. Vėliau partizanų ryšininkai pasakojo, kad vietiniams gyventojams daugelis kareivių skundėsi, sakydami, kad jiems, girdi, net ir fronte neteke patirti tokios mirtinos kulkosvaidžių ugnies. Nors ir pavėluotai, bet užtikrintai viešai tuomet pasireiškė Lietuvos kariuomenės dvasia jos auklėtinių karininkų, viršelių, puskarininkų, eilinių ir tarpe jų buvusių visai neapmokytų kaimo vaikų - partizanų ginkluoti veika-

Kanada pabūgo JAV „likimo“

Danutė Bindokienė

Karo veiksmai vyksta ne tik Bosnijoje ar Čėčenijoje - ir taikos metais Amerikos didžiuliuose miestuose (o kartais net mažesniuose miesteliuose bei kaimuose) gyventojus nuolat lydi baimė, nuaidi šūvių garsai, skaičiuojami sužeistieji ir nukautieji. Ypač atėjus vasarai, kai daugiau žmonių ilgesni laiką praleidžia lauke, daugiau ir taikinių turi „paklydęs“ šoviny, taikytas galbūt į varžovų gaujos narius, bet kludęs gatvėse žaidžiantį vaiką, ant laiptelių prie savo namo sėdintį senuką, kūdikio laukiančią moterį ar jaunuolį, kuris kažkaip buvo panašus į priešininkų gaujos dalyvį. Visi jie papildo šurpiąją to vakaro žinių statistiką.

Ir vis dėlto visiems į galvą tebekalama: šaunamieji ginklai patys nėra nieko nužude, žmonės, juos pavartodami nusi-kaltimo metu, keršto ar pykčio ikarštyje, yra tikrieji žmogžudžiai. Ginklas šiuo atveju - tik netikėtai po ranka pakliuvęs „irankis“. Jeigu ne šautuvą ar pistoletą, nusikaltėlis taip pat efektingai būtų panaudojęs akmenį, lazda, peilį... Į tai tera tik vienas atsakymas: „Pasakokite, gerbiamieji tas pasakas savo močiutei - ir ji nenorės tikėti“.

Amerikiečiai yra tiesiog įsimylėję savo „pavojinguosius žaisliukus“. Nuo mažens auginti su kauboju, GI Joe-kareiviu, erdvųjų užkariautojų įvaizdžiais (visi jie pasižymi šaunamaisiais ginklais, pritaikytais „uniformai“), pirma pasitaikiusia proga - legaliems ar nelegaliems tikslams - įsigyja tikrą ginklą. Apskačiuojama, kad 250 mil. Amerikos gyventojų turi daugiau kaip 200 mil. šaunamųjų ginklų: kone po vieną kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui. Nežinia, kiek iš tikrųjų tuos ginklus pavartoja, kad apsaugotų nuo piktadarių savo turta, savo šeimos ar savo gyvybę, bet nekaltų aukų kraujas jau tikrai pripildytų nemažą ežeriuką.

Š. m. birželio 12 d. Kanados Žemesnieji parlamento rūmai 192 prieš 63 balsus priėmė griežtą įstatymą, kontroliuojantį šaunamuosius ginklus. Pagal jį, visų ginklų, įskaitant ir medžioklinius šautuvus, savi-

rinkai turi tuos ginklus užregistruoti (iki šiol tereikėjo registruoti pistoletus). Tai atlikti privalo iki 2003 metų. Registracijos mokesčiai proporcingai didės su delsimu, o neužregistravusieji gali būti baudžiami kalejimu ir stambia pinigine bauda. Kanados gyventojai turi apie 7 mil. šaunamųjų ginklų - maždaug po vieną kas ketvirtam kanadiečiui.

Kaip ir JAV, kai pajudinama piliečių teise turėti šaunamąjį ginklą, kanadiečiai taip pat reiškia protestus. Tačiau, kaip Teisingumo ministras Allan Rock prieš balsavimą Parlamente išsireiškė: „Mes stovime kartu su smurto aukomis ir jų šeimų nariais, mes stovime kartu su greitosios medicinos stočių gydytojais, kurie kasdien turi gelbėti tu aukų gyvybę“. Idomu pastebėti, kad gegužės mėn. atliktų apklausinėjimų metu du iš trijų kanadiečių pasisakė už liberalų vyriausybės propaguojamą griežtesnę ginklų kontrolę. Susirūpinimą eilinių piliečių saugumui labai paskatino „kaimyninio krašto“ - JAV - problemos su vis gausėjančiais nusikaltimais, ginkluotųjų gaujų siautėjimu, o ir nelaimingais atsitikimais, kai šaunamojo ginklo auka tampa neatsargus vaikas. Kanadiečių rūpestį - čia ir tai, kad jų valstybės siena net 5,000 km ilgio ruožu susisiekiu su JAV, kuri šiuo metu „skęsta šaunamųjų ginklų kultūroje“.

Nors Žemesniųjų Atstovų rūmų priimtas įstatymas dar turi būti patvirtintas Senate, bet tikima, kad ten nebūs kliūčių. Tokiu atveju įstatymas greičiausiai įsigalėtų jau nuo šio rudens. Apie panašų įstatymą JAV negali būti nei kalbos, nes ir atsargiai pasiūlytas suvaržymas susiduria su aštria opozicija, kuri mėgsta įtikinėti, kad tai būtų pradžia visiško pilietinių laisvųjų praradimo. Tačiau eilinis JAV gyventojas jau pradeda vis garsiau reikšti savo nuomonę, kad „reikia kažką skubiai veikti“. Situacija darosi vis pavojingesnė, ir žmonės rizikuotų net „pilietinių laisvųjų praradimu“, kad ji būtų apvaldyta. Šiandien dar galbūt pakaktų paprastesnių ginklų kontrolės metodų, bet ateityje gali prireikti ir Kanados pavyzdžiu.

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAIČEKUSKAS

4

Ir iš tikrųjų, lyg niekur nieko, kaimuose ir apylinkėse vyko tradicinės kūlimo talkos, o jų metu ir tradicinis užbaigtuvės su alaus bei naminės degtinės išgerimais, dainomis ir šokiais. Tačiau greit pradėjo pasitaikyti atvejai, kai į tokias talkas atėję naujieji NKVD igaliojiniai arba milicininkai, lietuvių greit praminti „akrebaš“ (nuo rusiškos žodžio ištretibeli - naikintojai), pradėdavo tikrinti vyrų dokumentus. Radę šaukiamųjų metų, areštuodavo, vėliau nugalėdavo ir rajonų karinius komisariatų, iš kur ginkluotų sargybų lydimi pasiekdavo naujai formuojamus Raudonosios armijos dalinius.

Jaunimas kūlimo metu pradėjo eiti sargybas. Pasirodė pirmieji pistoletai, granatos ir automatai. Nelauktus svečius, NKVD igaliojinius, gaudančius naujokus į kariuomenę, dažnai pasitikdavo šūviai ar net granatų sprogamai. Arti miškų esančios sodybos buvo saugiausios kūlimo vietos. Labai dažnai buvo atvejai, kai NKVD ir sribai, bėgančius iš kūlimo talkų jaunuolius, peršaudavo arba ir visai nušaudavo. Tuo metu frontas Lietuvoje dundėjo kažkur prie Šiaulių, girdėti būdavo duslus bombų sprogamai. Geležinkelio stotį Skapiškėje ir patį geležinkelį saugojo negausūs sovietų kariuomenės daliniai, dažnai tik priešlėktuvinė tarnyba. Kareiviai mažai tada kišosi, įvedant naują tvarką. Jie labai mėgdavo eiti į kaimus gauti naminės degtinės ir lašinių, o

laisvalaikio dienos metu, iš neturėjimo ko veikti, į aukštai padangėje lekančias gerves šaudydavo iš šautuvų arba ir iš priešlėktuvinių patrankelių. Nežinia, kas ten būdavo, ar jie buvo tokie netaiklūs, ar dar kas, bet gervių būrelių greit išsiaklaidydavo po tų šūvių ir rudens danguje pasilikdavo tik juodų dūmų kamuolėliai.

Tačiau pamažu padėtis vis aštrėjo. Netoli Skapiškio miestelio esančiame miške „Skapagiryje“ organizavosi keletas šimtų lietuvių partizanų. Jie iš rastų rengė didelius bunkerius, tinkamus net žiemojimui. Vadovavo keletas jaunesnio laipnio buvusius Lietuvos kariuomenės karininkų, bet ypač aktyvų vaidmenį vaidino buvusios Lietuvos kariuomenės puskarininkiai ir viršilos. Daliniuose maišėsi ir buvusius seivisagus dalinių Lietuvoje karių, tiesiog su visomis uniformomis bei ginklais, o taip pat ir generolų Plechavičiaus, vadinamosios Vietinės rinktinės karių. Tačiau didžiausią dalį visų partizanų sudarė paprasti kaimo vaikinai ir vyrai, 1926-1910 m. gimimo, kuriems grėsė bolševikinė mobilizacija. Gyveno ten ir daug buvusių partizanų, 1941 m. sukilimo dalyvių, buvusių šaulių. Skapagario partizanai buvo gan gerai ginkluoti, drausmingi ir aukštos moralės žmonės. Jų ginklų arsenale daug buvo lengvųjų ir net sunkiųjų kulkosvaidžių, granatsvaidžių, faustpatronų, įvairių prieštankinių vokiškų bei rusiškų granatų. Dauguma ginklų buvo surankiota arba įsigyta, praeinant frontui. Daugiausia šovinių vis dėlto buvo vokiškų, rusiškų mažiau. Kad nereikėtų nuolat bėgioti į kaimus maisto, miške buvo įrengti specialūs sandėliai, pilni rūkytų lašinių, dešrų, skilandžių, lydytų taukų statinių su spirginiais ir be spirginų. Neblogos buvo ir lauko virtuvės bei lauzavietės įrengtos taip, kad nuo daugiau sklaidytųsi dūmai, kad partizanų stovyklos nepastebėtų priešais. Nepaprastai gerai buvo išvystytas ryšininkų tinklas ir apylinkės sekimas. Apie tolimesnę Skapagario partizanų dalinio likimą man papasakojo mano dėdė Alfonsas Čeika, išbuvęs ten iki paskutinio akimirkų.

mai prieš neprasytą ir visos lietuvių tautos nekėniamą sovietinį okupantą. Daugeliui tuomet TSRS gyventojų iš kitų respublikų atėdavo iš Maskvos laiška, kad jų sūnus ar brolis garbingai žuvo Lietuvoje, kaip Raudonosios armijos karys, vykdydamas specialią Komunistų partijos ir vyriausybės uždutį. Laiškų ir pranešimų turinys bei stilius buvo lygiai toks pat, kaip ir tada, kai Maskva išsiuntinėdavo Afganistane žuvusiųjų artimiesiems pašta, tik tada šiek tiek gudriau darydama, nepažymėdama žuvimo vietos. 1944 m. Lietuvoj žuvusiųjų gimines ir man teko sutikti, kai atostogavau 1965 m. vasarą netoli Soči, prie Juodosios jūros vienuose poilsio namuose. Ten poilsinės valgykloje valgydavome prie vieno bendro stalo poilsiautojai iš įvairių „plačiosios tėvynės“ vietų ir respublikų, kalbėdavomės įvairiausiomis temomis. Viena Belgorodo plieno apdirbimo kombinato inžinierė-operatorė sužinojusi, kad aš esu lietuvis, mane užspolė su priekaišta, kodėl mes lietuviai neapkenčiame rusų, girdi, jos brolis, jau frontui nuriedėjęs tolyn į Vokietiją, tarnavo Raudonojoj armijoj Lietuvoj ir ten lietuvių buvo nušautas. Aš jos paklausiau, o ką gi jis ten veikė Lietuvoj? Ji to nežinojo, ar nenorėjo sakyti, kokiuose daliniuose jis tarnavo. Aš jai paaiškinau, duodamas suprasti, kad Lietuvoje, panašiai kaip ir Suomijoj, neprasytus svečius kiekviena valstybė atitinkamai ir sutinka. Ji, žinoma, susimąstė ir manęs ta tema daugiau neklausinėjo. Gal ir jai išryškėjo, dėl ko jos brolis žuvo - ta dviguba nekėybė, einanti iš sovietinės ekspansijos jos vidų pavergtoms piliečiams ir naujom komunisto aukom. Visiškai panaši analogija tarp Afganistano ir Čėčenijos įvykių dabar ir įvykių Lietuvoje 1944-1948 m. ir vėliau. Skirtumas gal tik toks, kad tada apie mūsų tragediją, partizanų kovas ir liejamą kraują neradė nei „Times“ nei „Washington Post“, nekaltėjo pasaulio radijas, nebuvo šnekų nei Jungtinių Tautų Organizacijoj. Tylus buvo Romoj ir Šv. Sostas. (Bus daugiau)

Jonas Daugėla.

JONO DAUGĖLOS PRASMINGO GYVENIMO AŠTUONI DEŠIMTMEČIAI

JURGIS JANUŠAITIS

1995 metų, birželio 15 dienos Daytona Beach, FL. nuostabiai graži popietė. Čia tiek daug saulės, žydras augmenijos, grožio – tarytum visa gamta džiaugiasi mūsų aktyvaus visuomenininko, gausaus žurnalisto Jono Daugėlos aštuoniadesimtųjų gimtadieniu.

Ta proga aplankęs jubiliatą, ji radau ką tik sugrįžusį iš pajūrio, gerai nusitvarkęs, bet drauge ir susimąsęs.

– Sveikinu, jubiliate Jonai, prasmingo gimtadienio proga! Patys gražiausi Tau linkėjimai ateičiai! Tad kaip jautiesi šiandien, apmąstydamas savo prasmingo gyvenimo kelią?

– Daytona Beach lietuvių telkinio, anot tavo, Jurgi, žodžio, gyvenimas įspūdingas. Dienos skuba nuostabiai greitai. Matai, pilnos rankos darbu. Klubo rūpesčiai, renginiai, o taip pat nemažesnis rūpestis ir mūsų spauda – ją prenumeruoju, skaitome ir dažnai tenka prisėsti prie rašomosios. Nenu-rimstu, vis knieti išsakyti savo mintis apie Lietuvos ir užsienio lietuvių gyvenimo problemas. Tad, pamilęs tą spaudos darbą prieš 65 metus, negaliu ramiai miegoti ir iki šiol nerašęs. Nuobodžiauti nėra kada. Mudu su mylima gyvenimo palydove Juozyte dalinamės bendrais džiaugsmais, rūpesteliais ir tos gyvenimo dienos tampa prasmingos.

Jubilias susimąsto, pažvelgia į savo biblioteką.

– Štai čia glūdi mano gyvenimo praeitis ir dabartis. Tai archyvas, kuriame dabar tyliai rymo mano gyvenimas.

Jubilias nusišypsojo, kiek patylėjo ir atvėrė širdį.

Jis gimė 1915 m. birželio 15 d. Medvilionių viensėdyje, Kriukų valsč. Šiaulių apskrityje. Baigęs pradinę mokyklą, 1933 m. baigė Šiaulių berniukų gimnaziją. Gabus jaunuolis, kupinas svajonių ryžtasi siekti aukštųjų mokslų. Jo gyvenimo tikslas-istitikimai tarnauti atsi-kūrusiai nepriklausomai Lietu-vai, ypač rūpintis Lietuvos ūkio gerove, nes čia matė tautos pažangą.

Pasirenka agronomijos mokslus. Studijuoja Dotnuvos Žemės ūkio akademijoje. Ją baigia 1937 metais. Įsigijęs specialybę, jungiasi į tautos ūkio atstatymą, nuo 1937 m. dirba Pieno centre, 1939 m. pakviečiamas organizuoti „Sodybos“ bendrovę ir paskiriamas jos vaisių fabriko direktoriumi. 1941-1944 m. Pieno centro Vilniaus skyriaus direktorium.

Jau studijų laikais Dotnuvoje Jonas Daugėla pasuka ir visuomeninės veiklos keliu. Dotnuvoje dvejus metus buvo studentų ekonominės draugijos pirmininku ir studentų kooperatinku draugijos pirmininku. Tuo pačiu metu dalyvavo studentų varpininkų veikloje. Kaune suorganizo Pieno centro tarnautojų ir darbininkų kooperatyvą ir visą laiką buvo jo pirmininku. 1938 m. suorganizavo darbo kooperatyvą „Stalčius“, buvo valdybos narys, o vėliau – pirmininkas. Taigi jaunas entuziastas Jonas Daugėla, ką tik baigęs agronomijos mokslus, kelias metus dar suskubo dirbti Lietuvos ir žmonių gerovei, kol antrą kartą artejant okupantams, turėjo palikti pamiltą tėvynę ir išeiti tremties keliais į nežinią.

Karo audras, kaip ir daugelis mūsų, praleido Vokietijoje, dirbdamas įvairius darbus, o, karui pasibaigus, prisiglaudė Augsburgio tremtinių stovykloje, kur tuojuo įsijungė į aktyvią visokiojo veiklą. Ketverius metus Vokietijoje buvo valstiečių liaudininkų sąjungos centro komiteto nariu ir trejetą metų generaliniu sekretoriumi. 1946-1947 m. Augsburgio stovykloje buvo Lietuvos Tremtinių Bendruomenės pirmininku ir Bavarijos apygardos vicepirmininku, metus-vyr. valdybos nariu ir tuo pačiu metu buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vyr. valdybos generaliniu sekretoriumi.

Atvykęs Amerikon, Jonas Daugėla rado plačią savo veiklai dirvą. Jis nuo 1963 m. vadovavo Valstiečių liaudininkų sąjungai. Clevelande aktyviai įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus veiklą, ėjo pirmininko pareigas. Daugelį metų buvo aktyvus VLIKo Tarybos narys, atstovavęs Valstiečiams liaudininkams.

Jubiliatą plačioji lietuvių visuomenė gerai pažįsta iš jo raštų spaudoje. Spaudos darbą – žurnalistiką pamilo dar neprikli. Lietuvoje, beveik nuo gimnazijos suolo. Tada bendradarbiavo „Naujoje sodyboje“, „Bendrame darbe“, „Pieno ir gyvulių ūkyje“, „Talkoje“, „Tautos ūkyje“. Vokietijoje rašė į ano meto beveik visus lietuviškus laikraščius. Amerikoje bendradarbiavo „Naujienose“, o joms užsidarius, liko istikimas bendradarbis „Drauge“ ir „Sandaros“ bei „Varpo“ žurnale. Jonas Daugėla, Lietuvių žurnalistų sąjungos ilgametis narys, LZS-gos Garbės teismo narys; Jo straipsniuose visuomet atsispindi Lietuvos politinis bei ekonominis gyvenimas, tautos rūpesčiai. Jo žodis atviras, kartais kritiškas, ieškantis išeities į geresnę, našesnę veiklą. Tai kūrybingas, darbštus žurnalistas, publicistas, pašaręs tūkstančius straipsnių, dar nepavargęs, turintis ugnies ir ryžto kovai su negerovėmis. Drauge su 80-ties metų amžiaus sukaktimi šiais metais minime ir jo spaudos darbo šešiasdešimt penktąsias metines.

Jonas Daugėla, kaip aštrios plunksnos vyras, labai vertina išeivijos lietuvių spaudą, kiek nuogastauja dėl jos ateities.

– Spauda yra mūsų gyvybės ir gyvenimo antroji duona. Be savos spaudos mūsų gyvenimas būtų beprasmiškas, prastaria jis.

Žmona Juozytė, operos solistė, ir visuomenininkas, žurnalistas Jonas Daugėla apkeliauja pasaulį. Išgyveno tėvynės pirmuosius laimingus metus, keliovo tremties keliais, sunkiai pelnę duonele Amerikoje. Bet jie nepavargę, nepamiršo. Ir šiandien jų veiduose šviečia giedra. Jie aktyviai įsijungė į Daytona Beach lietuvių telkinio gyvenimą. Jonas Daugėla jau keliolika metų sėkmingai ir sumaniai vadovauja Lietuvių klubui, dažnai kalba renginiuose, išvysto gražią klubo veiklą. Operos solistė Juozytė, prisidėjusi prie „Sietyno“ suorganizavimo, iki šiol dainuoja chore.

Baigiant pasisvečiavimą, klustečiau klausimėli:

– O kokie ateities planai, mielas jubiliate?

– Sunku kurti ateities planus, kai labai gerai žinai, kad tos ateities ištekliai yra jau riboti... Džiaugiuosi pamatęs jau nepriklausomą Lietuvą, dėl kurios juk skyriau ir savo gyvenimo dalį. Palaikau ryšius su savo idėjos draugais. Kaip matote, judu ir mūsų telkinyje. Kiek sąlygos, sveikata leis, nežadu padėti plunksnos ir bandysiu išsakyti mūsų tautos bei išeivijos rūpesčius spaudoje. Tie darbai, manau, neš man džiaugsmą, gražų gyvenimą ir apvaizdos palaimą...

Jubiliatui palinkėjau sveikatos ir to paties ryžto jo prasmingo gyvenimo ateities keliuose.

NAUJI LIETUVOS PAŠTO ŽENKLAI

Į apyvartą išleisti trys nauji Lietuvos pašto ženklai iš serijos „Žymūs žmonės“. Jie skirti rašytojui, švietėjui, vyskupui Motiejui Valančiui, lietuvių literatūros klasiškai Žemaitėi ir legendiniam tenorui Kiprui Petrauskui.

„Žymių žmonių“ pašto ženklų serija pradėta leisti 1993 m. Jau išėjo dešimt minėtos serijos pašto ženklai, beveik visi, išskyrus paskutinį, skirti žinomiems rašytojams.

Po nepriklausomybės atkūrimo Lietuva jau išleido 128 pašto ženklus.

(Elta, 05.29)

RAMIOJO VANDENYNO PAKRAŠČIO ŠAULIŲ ŠVENTĖ

1964 m. Los Angeles mieste įsikūrusi Juozo Daumanto vardo šaulių kuopa, š.m. birželio 7 d. šventė 30 metų gyvavimo sukaktį.

10:20 val. r. Šv. Kazimiero parapijos mokyklos aikštėje su vėliavomis išsiriškavo šauliai ir ramovėnai eisenai į bažnyčią. Palydove pasikvietė š. Liuciją Stadalnikienę, kuopos vadovas Kazys Karuža ir buv. LŠST pirmininkas, garbės narys Karolis Milkovaitis, visuomeni stebint, nuvedė visus į bažnyčią.

Šv. Kazimiero bažnyčioje Mišias už šaulių kuopą, mirusius šaulius, karius ir partizanus, aukojo kun. Aloyzas Volskis, pasakodamas įspūdingą pamokslą. Šv. Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Viktoro Ralio.

12:30 val. p.p. parapijos salėje prasidėjo sukakties minėjimas. Pradėdamas akademiją, kuopos vadovas Kazys Karuža pasveikino Lietuvos gen. konsulą Vytautą Čekanauską su žmona Janina, organizacijų atstovus ir gausiai susirinkusius svečius. Inešus vėliavas, sol. Antanas Polikaitis giedojo Amerikos himną, pianinu padalynt komp. Raimundai Apeikytei. Maldą sukalbėjo kun. Aloyzas Volskis. Atsistojimu ir čyla buvo pagerbti mirusieji šauliai-ės, kariai, ir partizanai.

Kuopos vadovas K. Karuža, padaręs trumpą 30 metų kuopos veiklos apžvalgą, pakvietė Lietuvos gen. konsulą Vytautą Čekanauską tarti sveikinimo žodį. Po gen. konsulo sveikinimo kuopos vadovas pakvietė savo pavaduotoją, š. inž. Vytautą Vidugirį, vadovauti tolimesnės programos eigai.

Žodžiu kuopą sveikino: ALTo ir Ramovės s-gų pirmininkas inž. Antanas Mažeika, Birutės d-jos vicepirm. Alfonsa Pažiūrienė, LB Vakarų apygardos pirm. Violeta Gedgaudienė, Tautinės s-gos skyriaus pirm. dr. Povilas Švarcas, Santa Monica Lietuvių klubo pirm. Albinas Markevičius, Lietuvos Dukterų d-jos pirm. Regina Gasparonienė, Lietuvos Vyčių pirm. Marytė Šepikaitė. Raštų sveikino radijo valandėlės pirm. Vytautas Šeštakas ir LŠSI vadas Mykolas Abarius. Sveikinimai iš Lietuvos: Lietuvos Šaulių sąjungos vadovas Rimvydas Mintautas, Vil-

kaviškio š. rinktinės vadovas Romas Eidukevičius, Vilkaviškio š. kuopos vadovas Albinas Čebatoriūnas, žurnalistė Birutė Nenėnienė ir Kraštotyros muziejaus darbuotojų vardu – Gabrielė Karalienė. Raštų gautus sveikinimus perskaitė kuopos vado pav. Vytautas Vidugiris.

Po sveikinimų paskaitą skaityti š. Vidugiris pakvietė žinomą visuomenininką, ilgametį Lietuvos Šaulių sąjungos tremtyje pirmininką, garbės narį š. Karolį Milkovaitį. Paskaita buvo nepolitinio turinio, įdomi ir turininga, susilaukusi ilgų plojimų.

Po paskaitos buvo išneštos vėliavos. Programos meninę dalį praversti buvo pakviesta Liucija Mažeikienė. Ji į sceną pakvietė solistę Janiną Čekanauskienę, kuri padainavo: „Oi, greičiau, greičiau“, muz. St. Šimkaus; „Kur bakūžė samanota“, muz. St. Šimkaus; „Mano rožė“, muz. A. Kačanausko; „Mano protėvių žemė“, žodžiai B. Brazdionio, muz. B. Budriūno. Publika negailėjo solistei plojimų.

Po to dainavo vyrų kvartetas, kurį sudaro Rimtautas Dabšys, Emanuelis Jarašūnas, Antanas Polikaitis ir Bronius Seliukas. Girdėjome „Ramovėnų maršą“, žodžiai K. Inčiūros, muz. E. Gailevičiaus; kariškų dainų pynę: „Kalniškės mūšis“, „Partizanų daina“, „Ei, Lietuvos kareivėliai“. Dainas surinko E. Jarašūnas, aranžavo muz. R. Apeikytė. Pabaigai vyrų kvartetas kartu su sol. Čekanauskiene, padainavo „Baltos gėlės“, muz. J. Švedo, aranžuota B. Budriūno.

Baigiantis minėjimui, kuopos vadovas K. Karuža padėkojo programos atlikėjams: Lietuvos gen. konsului V. Čekanauskui, kun. Aloyzui Volskiui, paskaitininkui K. Milkovaičiui už gerai paruoštą paskaitą, organizacijų atstovams, sol. J. Čekanauskienei, vyrų kvartetui, komp. R. Apeikytei, visiems talkininkams ir gausiai susirinkusiems svečiams.

Pagiedojus Lietuvos himną, kuopos vadovas pakvietė svečius pasivaikinti apatinėje parapijos salėje. Rengėjų nuomone ir daugelio svečių pareiškimu, šventė labai gerai pasisekė.

Kazys Šešupė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6252 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavimu, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7008 Pager 312-308-0307

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai; garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJS PUMPITIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

Norėtume rasti nuosirdų gyvenimo draugą mūsų vienišai 66 m. mamai iš Lietuvos. Ji – maloni, nepaprastai gera ir rūpestinga. Rašyti: **Salomeja, 25701 W. 12 Mile #811, Southfield, MI 48034. Tel. (810) 352-0881.**

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.

7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ

A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits

Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

Kokybiškai atliktu vidus ir lauko namų remontu, dažymu ir šiaip apyvokos darbu. Pigiai, greitai, sąžiningai. Turiu rekomendacijas. Kreiptis: 708-656-8599.

TAISOME SKALBIMO IR DŽIUVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.

H. Džekys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Penšininkams nuolaida

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Arches Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR SALE

PARDUODAMI
Lietuviškos kapinės 2 sklypai iš 4 su paminkle. Kreiptis:
312-778-0011

HELP WANTED

Reikalinga moteris prižiūrėti 3 vaikus: 8, 6, 4 metų. Turi turėti patyrimo vaikų priežiūroje ir rekomendacijas, šiek tiek kalbėti angliskai ir mokėti vairuoti automobilį. Kreiptis: **Debbie, 312-942-7450 dienomis, 708-839-0575 po 6:30 v.v. ir savaitgaliais.**

IEŠKO DARBO

Subrendusis moteris, turinti patyrimo ligonių slaugyme ir namų ruošoj **leido darbu**. Gali gyventi kartu. Turi reikiamus darbo leidimus dirbti JAV. **Skambinti 312-767-7599**

Your ticket to a secure retirement.

For a recorded message of current rate information, call
1-800-4US BOND
1-800-487-2663

Take Action in America
U.S. SAVINGS BONDS
A public service of the newspaper

DRAUGE GAUNAMI NAUJASI LEIDINIAI

KAZYS BIZAUSKAS. Monografijos antroji knyga. Pranas Zunde. 430 psl.	\$12.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO. III d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 391 psl.	\$10.00
ŽEMAITĖ AMERIKOJE. Disertacija. Dalia Noreikaitė-Kučėnas Ph.D. 167 psl.	\$20.00
LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Daumantas. 247 psl. SAULĖGRAŽŲ TVANAS. Apsakymai. Nij. Jankutė. 192 psl.	\$7.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vacł. Biržiška. Red. St. Vaškėlonė. 280 psl.	\$10.00
PER DIVIDĖSIMTĄJĮ AMŽIŲ. Atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 261 psl.	\$7.00
J. G. HERDERIS IR BALTŲ TAUTOS. Studija. Alfonsas Šešplaukis. 77 psl.	\$5.00
ARCH. EDM. ARBAS/ARBAČIAUSKAS. Architektūra, tapyba, piešiniai	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygą paštu, pinigų nesiūti. Su-mokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėta knygos kaina ir pasiuntimo išlaidos. Illinois gyventojams pridėdama State Sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

Introducing the "Fee-Free" Mortgage

"Fee-Free!... I got my mortgage Fee-Free!"

No points, no application fee, no origination fee, no credit fee. No appraisal fee.

Who wouldn't be happy? The Fee-Free mortgage. Only at Standard Federal Bank. It's sure to make you feel good, too.

Call 1-800-757-7786 now. Great for first time home buyers, too!

SFB
Standard Federal Bank

Mortgage Operations Center 1-800-757-7786
Restrictions apply. Not available on all mortgages.

Reda Šimkutė (kairėje), dukrelė Faustė ir Redos motina.

APMĀSTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ

JUOZAS GAILA

Ryte, vos įėjus į PLB būstinę Seime, suskambo telefonas. Kązokia moteris būtinai norinti pasimatyti su manimi. Paprastai būstinės administratorė ir aš stengiamės sužinoti pasimatymo tikslą, kad negaištų mūsų ir savo laiko. Tačiau ši moteris atsakė telefonu tai pasakyti. Truputį pyktelėjęs, paskyriau laiką, neabejodamas, kad vis tiek ateina prašyti pinigų.

Dažniausiai PLB būstinės lankytojai ieško finansinės paramos sau arba įvairiausiems projektams: fondams, knygų leidimui, naujų laikraščių steigimui, paminklų statymui ir t.t. Štai moteris, pasisakiusi esanti tremtinių dukra, prašo pinigų įsigyti televizoriui, nes: „Šiais laikais gyventi be televizoriaus, tai taip, kaip gyventi džiunglėse“, rašoma jos prašyme. Mano aiškinimai, kad be televizoriaus galima visai žmogiškai gyventi, jos visai neįtikino ir susilaukiau priekaištų, kad neuzbaučiaus tremtinių vaikų. Kita buvusi tremtinė atėjusi prašė pašalpos, nes nepajėgianti užsimokėti telefono sąskaitos. Neįtikinau ir jos, kad, neturint pinigų, galima ir be telefono apsieiti. Be reikalo aš pasakojau, kaip mano tėvai, taupydami pinigus namui, neturėjo nei televizoriaus, nei telefono ir tas ne tik nesutrukdė, bet net padėjo man ir seseriai baigti keliojigas. Vieno Politinių kalinių skyriaus pirmininkas atsuntė raštą, prašydamas 6,000 dolerių paminklo Barnaule (Sibire) statymui. Kai aš atsakiau, kad mes tokių sumų neturime, o jei turėtume, tai nupirkume kompiuterius šešioms mokykloms, nes tiek jų esu aplankęs ir nei viena jų neturėjo jokio, mokinių apmokymui. Tai sukėlė prašytojo nepasitenkinimą, nes jis yra važinėjęs po Ameriką ir ten lietuviai uždirba po 4-6 tūkstančius mėnesiui, tai ką gi reikią šeši tūkstančiai tremtinių prisiminimui. Patariau ir kreiptis pas tuos uždirbančius po šešis tūkstančius mėnesiui, nes LB daugiausia aukų gaunanti iš pensininkų, kurie niekada tokių sumų neuždirbdavo. Paminklą statymo manija Lietuvoje manęs nenustojta teibinti. Va, Vilniaus miesto valdybai pateiktas prašymas statyti paminklą Frenkui Zapai (Frank Zappa) – 1993 metais Amerikoje miręs „rock“ muzikos kompozitorius ir muzikantas). Jis būsiąs išlie tas iš bronzos ir tekainuosias tik porą tūkstančių dolerių, kuriuos turės „kazkas“ sumesti. Ką gi, Vakarai ir užsienio lietuviai šelpia Lietuvos ligonius ir našlaičius, o lietuviai statys paminklą Amerikos „rock“ muzikantui! Taip tampame Vakarų kultūros šalimi.

Tokių minčių vedinas, nuėjau pasitikti man skambinusios moters. Seimo rūmų laukiamajame sutikau ne vieną, bet dvi moteris. Besisveikindamas pastebėjau, kad jaunesniosios moters

akys lyg ir negyvos. Neapsirikau. Trisdešimties metų moteris, apakusi dėl cukraligės komplikacijų, atėjo su motina. Ji turi septynerių metų dukrelę, kurios jau nebegali matyti. Vyras ją palikęs, nes koks vyras norės aklos moters. Moka jis jai 25 litus į mėnesį, taip pat ji gaunanti 112 litų invalidumo pensiją. Išsikalbėjus paaiškėjo, kad 1993 m., balandžio 29 d. „Lietuvos aido“ buvo išspausdintas jos laiškas Čikagoje gyvenančiam gydytojui Linui A. Sidriui, kuriame ji rašo: „Diabetu susirgau, būdama 4 metų. Tačiau jokių komplikacijų nejaucia, priepuolių niekad nebūna, netroskina, nebūna silpna. Tiesiog negaliu patikėti, jog daugelį metų sergu šia liga. Dabar man daug blogiau, o akys – didžiulė tragedija. Nežinau, ką man daryti. Padėkit, ponas daktare, kad mažoji Faustutė turėtų nors šiek tiek stipresnę, sveikesnę, reginčią mamą. Žinoma, nebūtų dukrytės – niekad nedrįsčiau Jūs trukdyti. Dedu į Jus, p. daktare Linai, visas viltis. Neseniai pardavėm savo mažytį butelį, kelionei pinigų turėtų užtekti, už gydymą mokėti galėčiau dirbdama, bet kokį darbą, kad ir patį blogiausią“. Ten pat buvo įdėtas ir ilgas, dvi skiltis užimantis, dr. Lino Sidrio atsakymas. Jame daktaras Sidrys smulkiai išdėstė ligos padarytą žalą, netikusį iki šiol gydymą ir, anot jo, visišką Lietuvos gydytojų abejingumą ir nomenklatūros nesirūpinimą medicinos pažangą. Deja, tai nieko nepadėjo neregėjai Šimkutei, kreipėsi ji į JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkę B. Jasaitienę. Pastaroji kažkaip suprato, kad Šimkutė turinti giminių Kanadoje ir patarė jai vykti į ten, nes Kanadoje gydymas yra nemokamas, o jei dr. Sidrys operuotų Čikagoje, tai ligoninė kainuotų per 4,000 dolerių. „...iš kur galėtumėte paimti tuos tūkstančius dolerių...“, klausia laiške B. Jasaitienė.

Ir taip, N. Sadūnaitės patarta, Reda Šimkutė atsidūrė pas mus, ieškodama pagalbos. Sujaudino mane šio jaunos moters tragedija, o aplankęs ją, išvydau, kokiose skurdžiose sąlygose ji, jos dūrelė Faustė ir motina gyvenančios. Nežinau, kur ir kaip jos tame ankštame vieno kambario butelyje miega, kuriame vos buvo galima apsisukti. Turbūt kiekvienas mūsų gyvenantis erdviuose namuose Amerikoje, pajustume ne tik gailėstį, bet ir sąžinės graužimą, pamatę, kiek vargo ir skurdo yra mūsų Lietuvoje.

Atvykęs Amerikon, kreipiausi į dr. Sidrį, o jis patarė kreiptis į dr. Mindaugą Vygantą. Pastarasis, nors už mane gerokai jaunesnis, bet paskambinus prisiminė, kad kartu DP stovykloje iš skurdurų pasidarytą kamuolį spardydavome, tad po tokių prisiminimų ir dėl Šimkutės operacijos sutarėme. Pažadėjo

REIKŠMINGAI

PRAPLĖSTAS PAGERBIMAS

Petrui Viščiui, Bostono ir apylinkių lietuvių visuomeninės ir kultūrinės radijo programos steigėjui ir vadovui, š.m. balandžio 1 d. tos programos vadovę perdavus Aidui Kupčinskui, Bostono, Brocktono ir Cape Cod lietuviai birželio 4 d. suruošė pagerbimą Bostono Lietuvių Piliiečių dr. jos did. salėje. Pagerbiamasis šį įvykį pavertė visų „Laisvės Varpo“ bendradarbių, talkininkų ir rėmėjų pagerbimu. Tai ryškiai driekėsi per visą jo kalbą pobūvio pabaigoje, suteikusių renginiui didesnę ir platesnę reikšmę.

Į rengėjų gražiai „Laisvės Varpo“ ženklais papuoštą salę įžengiantys Petras ir Mira Viščiiniai dalyvių buvo sutikti atsištomijimu, plojimais ir gėlimis. Pobūvio vedėjas ir rengimo komiteto koordinatorių Gintaras Čepas pagerbimą pradėjo visų vardu pasveikindamas pagerbiamąjį ir jo žmoną. Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. Alb. Kontautas invokacijoje meldė Praamžių globos ir visokeriopų malonių Petrui Viščiui. Pagrindinis kalbėtojas Alfonsas Petrutis, buv. Nepriklausomos Lietuvos radijo diktoriaus, talkininkas Jokūbo Stuko radijo programai New Jersey valstijoje, buvęs ilgametis „Amerikos balso“ Lietuvių skyriaus vedėjas, apibūdino Petrą Viščiinį kaip užgūdintą lenkų okupuotoje Lietuvos sostinėje Vilniuje kovotoją, magistro laipsniu teisės mokslus baigusį Vilniaus universitete, didelį eruditą, gerą kalbėtoją ir organizatorių, kurio reikšmingas, daugiau negu 41 metų darbas „Laisvės Varpe“ neturi sau lygtaus. Tai patvirtina jo laimėtos trys premijos: Amerikos Lietuvių Tarybos už Kalėdų programą, LB Kultūros tarybos už Vilniaus u-to sukurtą programą ir LB Kultūros tarybos už bendrą veiklą, kurio jėga sekmdieninės programos lietuvių visuomenei, aukštesnio lygio renginių organizavimas ir specialios programos Lietuvos reikalais įvairioms amerikiečių radijo stotims anglų kalba. Pirmosios dvi premijos laimėtos konkurso keliu, o trečioji paskirta specialios komisijos, kuriai vadovavo Julija Dantienė iš Philadelphia. Kalbėtojas pabrėžė Petro Viščiinio vadovautą „Laisvės Varpo“ pasiektą radijo tarnyboje profesionalumą. Tarp kitko jis kalbėjo: „Kai aš išėjau iš Amerikos balso“ pensijon, man mokama solidi pensija. Kas mokės tokią Petrui Viščiui?“

LB Krašto valdybos pirmininkės adv. Reginos Narušienės ir LB Bostono apygardos vardu Petrui Viščiui už atliktą milžinišką darbą dėkojo tos apygardos pirmininkas Česlovas Mickūnas; LB Brocktono apylinkės pirmininkas Stasys Eiva kalbėjo visų Brocktono lietuvių vardu; Bostono ramovėnų vardu Martynas Dapkus pareiškė, kad be Petro Viščiinio talkos jau daug metų nebūtų vykusios Lietuvos Kariuomenės šventės, kurios dėka tapo visų žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimu. Už

su ligonine susitvarkyti, kai tik gaus diagnozę. Deja, iš Santariškių ligoninės atsiųsta ligos diagnozė daug vilčių sėkmingai operacijai neteikė, bet dr. M. Vygantas visgi sutiko operuoti. „Sarūno“ viešbutis išrūpino jai kelionę iš Vilniaus į Čikagą suomių oro linija, o „Saulutės“ pirmininkė Indrė Tijiūnienė ne tik sutiko R. Šimkutę globoti, bet parūpino bilietą iš New Yorko į Čikagą ir žmogų, kuris ją NY sutiko ir įsodino į lėktuvą. Šiandieną Reda Šimkutė svietingos Tijiūnėlių šeimos globoj, o jos tolimasis likimas – dr. M. Vyganto ir Aukščiausiojo rankose.

remdami, užsibrėžtų tikslų pasiekimą. Nemažiau reikšmingas yra dėmesio kreipimas į ateinančius pasitraukiančiųjų vieton, pasiryžusių toliau tęsti darbą, reikalingą Lietuvos labui ir lietuviybės išlaikymui svetur. Šiuo konkrečiu atveju suorganizuotas dirbusiuoju „Laisvės Varpe“ pagerbimas tetampa akstinu ir ryžtu visais galimais būdais padėti naujam „Laisvės Varpu“ vedėjui Aidui Kupčinskui. Šis mūsų susibūrimas bus tiek prasmingas, kiek jis sustiprins „Laisvės Varpa“. Tolimesnė jo ateitis yra rankose ne tik Aido Kupčinsko, bet ir jūsų. Pakviestai Reginai Petrutienei įteikiant Aidui Kupčinskui 300 dolerių čekį akt. Henriko Kačinsko irrašų plokštelės leidėju (Antanas Gustaitis, Alfonsas Petrutis ir Petras Viščinis) vardu, pagerbiamasis baigė savo kalbą: „Ilgiausių metų „Laisvės Varpu“, jo naujam vedėjui Aidui Kupčinskui ir visiems talkininkams bei rėmėjams“, įjungiant „Varpo“ choro atlikto Antano Vanagaičio kūrinio pirmą posmą „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos“. Pakilia nuotaika pakeltos šampano taurės ir užtraukta „Ilgiausių metų“.

Meninę programą atliko Bostono vyrų sekstetas, suorganizuotas a.a. komp. Juliano Gaidelio, su kuriuo Petrui Viščiui teko artimai bendradarbiauti. Dabar sekstetui vadovauja Daiva Matulionyte-Deza Pereira. Pirmoji seksteto daina buvo sukurta išskirtinai Petrui Viščiui. Už ją jis paspaudė ranką vadovei ir seksteto nariams. Kitos seksteto atliktos dainos buvo įvairios ir nuotaikingos, labai tinkančios pagerbimui. Po programos vyko vaizdės, pokalbiai, bendravimas su Petru ir Mira Viščiiniais.

Pagerbime dalyvavo penki kunigai (Albertas Kontautas, Simeonas Saulėnas, Vincas Valkavičius, Albertas Abraščinskas ir Antanas Jurgelaitis), komp. Jeronimas Kačinskas, sol. Marytė Bizinkauskaitė, sol. Benediktas Povilavičius, buvęs „Laisvės Varpo“ valdybos nariu: Anelė ir Juozas Juškevičiai, uolijai talkininkė Birutė Duobaitė-Silvia, Albinas Barulis, o taip pat daug Bostono ir apylinkių lietuvių. Šio renginio organizacinis darbus atliko komitetas, sudarytas iš Bostono, Brocktono ir Cape Codo LB apylinkių pirmininkų (Aido Kupčinsko, Stasio Eivos ir Alfonso Petručio, Martyno Jankaus, šaulių kuopos vadės Stases Gofensienės iš Brocktono, „Laisvės Varpo“ administratoriaus Gintaro Čepo, Tautinės s-gos Bostono skyriaus pirm. Romo Veito. Jiems uoliai talkino Vytautas Dilba ir kiti bei moterys, paruošusios vaises. Petras Viščinis visada siekė, kad „Laisvės Varpas“ tvarkytųsi organizaciniais pagrindais. Pradžioje jis rėmėsi tik SLA ir

Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos metiniame susirinkime, š.m. balandžio 2 d., naujasis kuopos vadas Jonas Sostakas prima vėliavą iš Mato Baukio. Dešinėje – L.S.S.I. centro v-bos pirm. Mykolas Abarius.

Nuotr. Reg. Juškaitės

DRAGAS, ketvirtadienis, 1995 m. birželio mėn. 22 d.

Lietuvių fondo ruoštoje spaudos konferencijoje (06.13 d.) susitiko du veiklus žurnalistas (iš kairės): Antanas Juodvalkis ir Bronius Juodelis.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Sandaros Bostono apskritimis. Vėliau buvo sudaryta speciali organizacija, turėjusi savo narius, vadinamus sprendėjais, jų susirinkimus ir išrinktą valdybą. Bet ir ši veikė tik iki 1969 m. kovo 16 d., kada sprendėjų susirinkimo nutarimu „Laisvės Varpas“ perduotas Petro Viščiui. Tai padaryta negalint gauti „Laisvės Varpu“ radijo stoties, kai Farmingham radijo stotyje turėtas laikas buvo atsakytas. Nuo to laiko Petras Viščinis, pagal susitarimą su tuometiniu LB Krašto v-bos primininku Juozu Gaila, „Laisvės Varpa“ transliavo ne savo, bet Lietuvių Bendruome-

nės vardu, pažymėdamas titulu anglų kalba kiekvienos programos įvadė, nors visa atsakomybė buvo jo asmeniškai. 1976 m. vasario 1 d. LB Bostono apygardos v-bos posėdyje buvo pasiūlyta apygardai „Laisvės Varpa“ perimti savo žinion, iš to neko neišėjo. Nuo to laiko Petras Viščinis atkakliai ieškojo asmens, galinčio jį pakeisti, tačiau tokie atsirado tik po 19-kos metų. Laukėme, kad Petras Viščinis nesitraukė iš darbo, kol nesuradė tinkamo įpėdinio. Kitaip „Laisvės Varpas“ būtų nustojes veikti prieš 19-ka metų!

Albinas Barulis

Buvusiai Sibiro tremtinei

A.†A.

PRANUTEI RAMONAITEI

Lietuvoje, Joniškėje mirus, jos seserį KONSTANCIJĄ STASIULIENĘ Čikagoje ir seserį MARCIJANĄ RAMONAITE Lietuvoje nuosirdžiai užjaučiame.

Sofija, Vytautas Ripskiai
Vida, Antanas Gilvydziai su šeima
Elena, Vytautas Jasinevičiai
Antanina, Bronius Pranskevičiai
Aldona Stasiulienė su šeima
Danutė, Stasys Ripskiai su šeima

A.†A.

JUOZUI KISIELIUI

mirus, jo broliui dr. PETRUI KISIELIUI, mūsų Operos mecenatui, gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

A.†A.

Prof. dr. ARIMANTUI ARBUI

tragiškai žuvus, skausmo valandose jo šeimai, tėvams ALEI RŪTAI ir EDMUNDUI ARBAMS, taipogi sesutėms VIOLEI ir RASAI nuosirdžiai ir gilią užuojautą reiškia

Vytautas ir Genovaitė Plukai

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rukyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, suris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukšteni), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkiają informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

PUTNAMO SESELIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių rėmėjų valdybos ir talkininkų būrys su pirmininke Birute Jasaitiene (III iš kairės pirmoje eilėje) birželio 4 d. įvykusiame metiniame narių susirinkime Čikagoje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pasaulio lietuvių centras Lemonte ruošia linksmą gegužinę, tik jau ne salę, o centro sodelyje. Gegužinė bus ateinantį sekmadienį, birželio 25 d., prasidės 12 val. Skanus maistas, muzika ir linksma daina laukia visų atvykusiųjų. Bus progą susitikti draugus ir seniai matytus pažįstamus, o taip pat pasveikinti Jonus, Jones (gal ir Džianus?) su visai neseniai praėjusiom vardinėm. Visus kviečia ir visų laukia PLC valdyba.

MŪZOS RUBACKYTĖS KONCERTAS ČIKAGOJE

Man rašant apie tarptautinį pripažinimą pasiekusių lietuvių, pianistę Muzą Rubackytę („Draugas“ Nr. 103), kuri atvyksta į JAV ir liepos pabaigoje koncertuos dviejuose prestižiniuose muzikos festivaluose (Newport, NY, liepos 22-23 d. ir East Hampton, RI - liepos 31 d.), išreiškiau troškimą, kad ta pačia proga, gal kas nors galėtų Mūzai Rubackytės koncertą suorganizuoti ir lietuvių visuomenei.

Apsidžiaugiaus skaitydama mažą žinutę „Drauge“ (Nr. 104), kad Mūzai Rubackytės koncertas, kurį ruošia „Margutis“ įvyks liepos 16 d., Jaunimo centre, Čikagoje. Koncertas skiriamas M.K. Čiurlionio gimimo 100-sioms metinėms paminėti.

Padėką priklausau „Margučio“ radijo vedėjui Petriui Petručiui, kuris, kaip rašo Loretta Venclauskienė („Draugas“ Nr. 58, 1991 m. kovo 23 d.), „garsiai nesireklamuodamas, vis ieško ir 'atranda' ruošdamas koncertus...“, nepabūgusiam rizikos koncertą ruošti nepalankiu vasaros metu, kada daug kas atostogauja ir būna išvažiuoję. Bet Čikagoje lietuvių gyvena dar daug. Todėl, reikia tikėtis, kad norinčių pamatyti ir išgirsti pagarsėjusią pianistę Muzą Rubackytę, prisirinks pilna Jaunimo centro salė.

Petriukas Dilger

Mūza gyvena Paryžiuje. Koncertuoja visame pasaulyje. Jos laukia visų didžiųjų koncertų salės, o į koncertus atsilankiusieji, nepaleisdami nuo scenos, sustoję jai ploja iki delnams įkaintant „Fenomenalią jėgą turintį Muzą Rubackytę yra viena iš pačių geriausių jos generacijos pianistų tarpo“, rašo muzikos žurnalas „Muzika“, rašo muzikos kritikai apie Mūzai koncertus rašo puikiausias recenzijas, nepamiršdami pabrėžti, kad ji yra lietuvių.

Nors Mūza gyvena Paryžiuje (profesorė Europos konservatorijoje) ir turi labai nedaug laisvo laiko, Lietuvos nepamiršta. „Mano viena koja visuomet Lietuvoje“, sako ji. Lietuvoje gyvena ir jos motina. Atvykusi į Lietuvą, ne tik motiną aplanko, bet nešvyksta muzikos mylėtojams ir jos gerbėjams nepadovanoti vieno kito koncerto.

Čikagoje bei jos apylinkėse gyvenantieji lietuviai turėtų nepraleisti puikios progos liepos 16 d. atvykti į Jaunimo centrą ir išgirsti skambinantį pianistę Muzą Rubackytę. Gailėtis teks tik tiems, kurie į koncertą neatvyks.

P. Palys

Tauragės Lietuvių klubo pusmetinis narių susirinkimas vyks sekmadienį, birželio 25 d., 2 val. popiet, Šaulių salėje. Valdyba ragina narius susirinkime gausiai dalyvauti, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus tradicinės vaišės.

x Vytauto Didž. Šaulių Rinktinė ruošia tradicinės Joninės š.m. birželio 24 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Šaulių namuose, 2417 W. 43 St., Chicago, IL. Visi kviečiami.

x Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugijos gegužinė įvyks sekmadienį, liepos 2 d. 12 val., Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Gausi Kosto Ramausko orkestras. Bus skanus maistas, veiks baras, bus dovanų paskirstymas. Draugijos valdyba kviečia narius ir svečius gausiai dalyvauti.

(sk)

x Parduodame bilietus keletonėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.

x Siuntiniai į Lietuvą laivais per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Nekaltai Pradėtosios Marijos (Putnamo) vienuolyno rėmėjai toliau tęsia savo veiklą. Savo trečiąjį šiemetinį renginį pradėjo Sekminių sekmadienį, birželio 4 d., šv. Mišiomis švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias atnašavo kan. Vaclovas Zakarauskas.

Po Mišių parapijos salėje įvyko bendras visų narių susirinkimas. Pirmininkė Birutė Jasaitienė savo žodyje pastebėjo, kad Putnamo seselių rėmėjų gretos vis retėja. Susirinkime jau nebedalyvavo šios valdybos narės: Salomėja Endrijonienė, Agnė Kižienė, Pranutė Ivanauskienė ir rėmėjos Elena Tamašūnienė, Anelė Kybartienė. Jos visos buvo pagerbtos malda. Tačiau Dievas vis pasirūpina savo vynuogyno talkininkais. Į rėmėjų gretas išrašė šie nauji nariai: Antanas Pauzuolis, Marija Pranckevičienė, Vijiūna Scor, Emilija Valantienė, Jonas ir Janė Žebrauskai. (Rėmėjas gali būti kiekvienas sumokėjęs nario mokestį).

Kadangi susirinkimo data sutapo su seselių suvažiavimu, todėl šiemet ne viena seselė nedalyvavo šiame susirinkime. Jos laišku dėkojo rėmėjams už jų nenuilstamą trūšą ir džiaugėsi Kaune pastatytu nauju vienuolyno namu. Kaip jos pačios sako, kas galėjo pagalvoti, kad tik saujelė Putnam, už Atlanto, gyvenančių Amerikoje, galės tiek daug padėti savo vienuolynui atsikuriantioje Lietuvoje.

Pasiekite Putnamo seselių rėmėjų sudėtis. Dabar valdyba sudaro: Birutė Jasaitienė - pirmininkė, Sofija Plėnienė - vicepir., Jadvyga Dočkienė - antroji vicepir., Valerija Čepaitienė - sekretorė, Aldona Ankiėnė - izdininkė, Saulė Jautokaitė - korespondentė, Marija Salikienė - Lemonto apylinkės narių ryšininkė ir Alina Vadeišienė - Brighton Parko skyriaus atstovė.

Susirinkimo meninę dalį atliko rašytoja ir poetė Julija Švabaitė Gylienė, kuri paskaitė savo poemą iš neseniai išleisto knygos „Žiemos erskėčiai“. Ji, važiudama Lietuvos keliais ir stebėdama jos gamtą, miško medžius, įžvelgė juose partizanų tragišką likimą. Miško medžių šakos poetė priminė jų raudas, kryžius, kapus, jų išniekinimą, tremtį. Kai poetė ant savo rankų laikė anūkėlį ir jis paprašė pienuko, jai švystelėjo toks vaizdas: ką motina turėjo išgyventi tokioje pat situacijoje, kai ji buvo vežama į Sibira, kada ji savo kūdikiumi neturėjo duoti ko valgyti, kai jis mirė ant jos rankų nuo bado, nuo šalčio ir ligos.

Poetė Gylienė taupiai, bet taikliai žodžiu vaizdžiai perdavė šį tragišką mūsų tautos istorijos žiaurų laikotarpį. Arba eilėraštis, skirtas jaunutei Loretai Asanavičiūtei, žuvusiai po tanko vikšrais, taip neseniai, ginant Lietuvos laisvę.

Pirmą kartą šio pobūdžio susirinkime buvo surengta loterija, kuria rūpinosi Izabelė Stončienė ir Juzė Ivašauskienė. Ir kadangi parapijos klebonas kun. J. Kuzinkas prieš dieną šventė savo gimtadienį, jam visi susirinkimo dalyviai sugiedojo „Ilgiausių metų“. Po klebono maldos ir pusryčių palaiminimo susirinkusieji pabėdavo prie pusryčių stalo.

Rengiant bet kokią sueigą, reikia talkininkų, kad viską paruoštų, o jų šiam susirinkimui talkino daug: Petrė Andriuskienė, Stefa Galesienė, Juzė Ivašauskienė, Sofija Jūrūnienė, Regina Jautokaitė, Emilija Kantienė, Emilija Kybartienė, Adelė Lietuvninkienė, Ona ir Povilas Norvilai, Eleonora Radvilienė, Marija Remienė, Izabelė Stončienė, Viktorija ir

Antanas Valavičiai ir Zūnė Žilevičienė.

Putnamo seselių rėmėjų susirinkimo nariai, pabėdėję prie pusryčių stalo Anų „Baltic“ kepyklos ir narių dosnumo dėka, išsiskirstė, pasiryžę ir toliau talkinti Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolynui, kad jos toliau galėtų tęsti savo gerus darbus, pradėdant vaikučių auklėjimu ir baigiant senelių priežiūra tiek čia, Amerikoje, tiek Lietuvoje.

Saulė Jautokaitė

ČIKAGOS DAILININKŲ PARODA VILNIUJE

„Mano gyvenimo forma“ - tokiu vardu pavadinta meno paroda atidaryta Vilniaus Šiuolaikinio meno centre birželio 16 d. ir tęsis iki liepos 23 d. Parodoje dalyvauja du Čikagos menininkai: Audrius Plioplys ir Mary Strasevičius, o jos ruošimu pasirūpino Balzeko Lietuvos kultūros muziejus. Verta bent trumpai susipažinti ir su dailininkais.

Audrius Plioplys, gimęs 1951 m. Toronte, 1975 m. baigė Čikagos universitetą medicinos daktaro laipsniu. Jis yra gydytojas neuropatologas - tiria smegenų struktūrą ir veikimą, stengiasi gydyti to veikimo sutrikimus nuo vaikų autizmo iki pagyvenusių žmonių Alzheimer ligos. Tos pačios temos domina jį ir kaip menininką. Ypač naujai darbai vysto „vizualias ir žodines galvojimo proceso metaforas, kurios įgauna fotografijų ir su jomis susijusių žodžių minčių ir prisiminimų formą“. Parodoje A. Plioplys dalyvauja su 20 darbų.

Mary Strasevičius gimė Ruetlingene, Vokietijoje. 1976 m. gavo dailės magistro laipsnį iš Southern Illinois universiteto, Carbondale. Dailininkė nuolat dalyvauja grupinėse parodose Čikagos galerijose, surengė ir daugiau kaip 10 personalinių parodų, o 1990 m. laimėjo JAV Arts Midwes valstybinę stipendiją. Dailininkė kuria akrilines tapybos drobes ir piešinius spalvotais pieštukais, „jos tapyboje vyrauja spalvinių eksperimentai, o piešiniuose - žaidimas formomis, spalvomis ir ironija“. Parodoje Vilniuje dailininkė taip pat dalyvauja su 20 paveikslų.

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKAI

Marquette Parko Namų savininkų draugija gyvuoja šioje apylinkėje beveik 60 metų. Dabar organizacijai vadovauja pirmininkas Juozas Bagdžius. Pirmininko pavaduotoju yra Juozas Kulyš. Jis palaiko ryšius su miesto įstaigomis ir yra daug padėjęs naujai atvykusiems lietuviams daktarams stažuotis Cook apskrityje ligoninėse. Jis labai sielojasi Marquette Parko išlaikymu, kad jis ir toliau liktų lietuviška tvirtove dar ilgus metus.

Paskutinis šio sezono Marquette Parko savininkų organizacijos susirinkimas įvyko birželio 16 d., švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Juozas Kulyš, kalbėdamas į susirinkusius, prašė netikėti į gėsdinimo „serenadas“, siunčiamas kai kurių asmenų, gyvenančių prie namų lietuvių rankose. Kur kitur vyresnio amžiaus tautiečiai ir naujai atvykę ras geresnį ir lengvai pasiekiamą susibūrimui vietą. Iš čia yra pasiekiamos įvairios krautuvės, miesto centras, nes yra geras susisiektis autobusais ir naujai pastatytu greituoju traukiniu, vadinamu „Orange“ linija.

„Seklyčioje“ kas trečiadienį vyksta popiečių susirinkimai, koncertai, meno parodos - Jaunimo centro patalpose. Ligoninė ir lietuviškas krautuvės bei įstaigas galima pasiekti ir pėsčiomis...

Kaip ir daugelyje kitų vietovių, čia pasitaiko užpuolimų. Marquette Parko apylinkės gyventojai per miesto savivaldybės rinkimus nubalsavo mokėti papildomus metinius mokestius, kad galėtų pasisaudyti privačią apsaugą, veikiančią šalia Čikagos policijos.

Policijos pareigūnai pabrėžė, kad šioje apylinkėje yra mažiausiai nusikaltimų. Kituose priemiesčiuose, pagal gyventojų skaičių, nusikaltimų procentas yra didesnis. Daugelis priemiesčių ir didžiųjų krautuvėjų vedėjai neskelbia nusikaltimų skaičiaus, jį dar mažina. Policijos pareigūnai patarė visada būti apdairiems, nepaisant, kur begyventumėte.

Pirmininkas Juozas Bagdžius susirinkusiems priminė, kad šis susirinkimas pavasario sezonui yra paskutinis ir taip pat nebus ruošiamas pasisvečiavimo parke. Jis visus kvietė ruošti rudeniniam pokylių. Kitas narių susirinkimas numatomas rugsėjo mėnesio viduryje. Pirmininkas padėjo parapijos klebonui kun. Jonui Kuzinskui ir kitiems kunigams už rėmimą Lietuvių namų savininkų organizacijos, kuri darbuojasi šio gražaus lietuviško telkinio išlaikymui.

Antanas Pauzuolis

IŠ ARTI IR TOLI

AMERIKOS LIETUVIŲ KARININKŲ KONFERENCIJA

Baltimorėje birželio 17 d. - „The Baltic Institute“, vadovaujamas JAV armijos pulkininko Jono Kronkaičio ir paskatintas Lietuvos ambasados patariamosios tarybos narių Rimo Česonio ir Algimanto Gečio, suruošė pirmą istorinę Amerikos lietuvių karininkų konferenciją prie Baltimorės aerodromo. Dalyvavo apie 30 JAV lietuvių kilmės karininkų ir svečių, kai kurie net iš Texas ir Illinois valstijų. Konferencija buvo remiama JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkės Reginos Narušienės, kuriai atstovavo Asta Banionytė. Konferencijos tikslas, buvo aptarti kaip padėti Lietuvos kariuomenei.

Konferencijos pradžioje plk. Kronkaitis pristatė garbės svečią Aleksandrą Vakselį, buvusį nepriklausomos Lietuvos karininką, išryškindamas testinumą tarp buvusių Lietuvos karininkų ir dabartinių lietuvių kilmės karininkų. Laikė konferencijos buvo pristatytas pasiūlymas „Lietuvos valstybės apsaugos struktūra“, kurį paruošė JAV pulkininkai Jonas Kronkaitis, Algimantas Garsys ir pulkininkas leitenantas Donatas Skučas. Pasiūlymas buvo įteiktas ambasadoriui Alfonsui Eidintui,

kuris prižadėjo pasiūlymą, rytojais dieną grįždamas Lietuvon, nuvežti ir pateikti vyriausybei.

Laikė konferencijos savo patyrimo Lietuvoje apžvalgą davė Pensilvanijos National Guard pulkininkas Eugene Klimash ir JAV atsargos majoras Edmund Čapas bei CWO2 Gabriel Ambrozaitis. Visi trys dirbo daugiau kaip po šėsis mėnesius su Lietuvos kariuomene ir labai teigiamai atsiliepė apie besikuriantį Lietuvos kariuomenę. Konferencija buvo dalyvių teigiamai įvertinta.

D.S.

APDOVANOTAS DIPLOMATAS

Š.m. birželio 8 d. Lietuvos Respublikos prezidentas A. Brazauskas įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Trečiojo laipsnio ordną nepaprastajam ir igaliotajam Lietuvos ambasadoriui Venezueloje, Specialiųjų misijų ambasadoriui Pietų Amerikoje, dr. Vytautui Antanui Dambravai. Ordinas suteiktas „Už svarų indėlį, atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos Respublikos nepriklausomybę bei uolia diplomatinę tarnybą“.

Vytautas A. Dambrava yra gimęs prieš 75 metus (birželio 10 d. šventė savo deimantinio amžiaus sukaktį), baigęs Ūtenos gimnaziją, Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, o Insbuko universitete įsigijęs teisių daktaro laipsnį. Studijuodamas Austrijoje, įsteigė Vinco Krėvės-Mickevičiaus vardo gimnaziją ir kurį laiką joje mokytojavo. Atvykęs apsigyventi į JAV, V. Dambrava buvo dienraščio „Draugo“ korespondentas (reikia pasidžiaugti, kad ir dabar jis mūsų dienraščio neužmiršta, parašydamas vieną kitą straipsnį). Jungtinių Tautų organizacijos posėdžiuose, darbuose apie Lietuvos balse“ ir veikliai reikėsi tiek lietuvių, tiek amerikiečių visuomenėje. Jis yra dirbęs ir įvairių užsienio valstybių diplomatinėse atstovybėse. Lietuvos ambasadoriaus pareigas Pietų Amerikoje Vytautas A. Dambrava pradėjo eiti prieš trejus metus.

BAIGĖ MOKSLĄ

Dr. Petras V. Babeckas baigė medicinos studijas Western Ontario universitete, London, Ontario, Canada. Prieš tai jis studijavo chemiją Hamilton McMaster universitete. Šią vasarą naujasis gydytojas pradės rezidentūrą Strathroy, Ont. ir London, Ont. ligoninėse šeimos gydytojo ir pirmosios pagalbos medicinos srityje.

Petras yra baigęs 10 skyrių Hamiltone Vysk. Motiejiaus Valančiaus lituanistinę mokyklą, lankė Vasario 16-sios gimnaziją Vokietijoje. Dvi vasaras praleido Lietuvoje, dirbdamas savanoriu Kauno ir Vilniaus ligoninėse. Yra skautas vytis, priklausau Kanados Lietuvių jaunimo sąjungai. Jis buvo gavęs „Talkos“ kredito kooperatyvo,

Kanados Lietuvių fondo, Petro Čepo Jaunimo fondo, Broniaus Jonušo ir kitas stipendijas.

Gydytoją Petrą sveikina tėvai: dr. Anselmas Gailius, motina Aldona ir sesutės - Sandra bei Lilija su šeimomis.

A.G.

Dr. Petras V. Babeckas.

PAGERBTA GERA MOKINĖ

Veronika Gaidelytė su tėveliais gyvena Eagle River, Alaskoje. Ji yra 13 metų amžiaus, lanko vietinę mokyklą ir šiemet yra priimta į „Junior Honor Society“ už pasižymėjimą ypatingais gabumais moksle, sporte bei muzikoje. Veronikos pasiekimu džiaugiasi tėveliai, sesutė ir močiutė, gyvenanti Omaha, NE.

Veronika Gaidelytė.

„SAULUTĖ“ FLORIDOJE

Iki šiol tik keletas Daytona Beach asmenų pastangos remti „Saulutę“ gegužės 3 d. gavo didelį paskatinimą, kai LB apylinkės pabėdėdavimo pietuose viešnia iš Čikagos Indrė Tjūnėlienė plačiai papasakojo apie Lietuvos našlaičių ir vargšų būklę, prašydama pagalbos. Birutės Kožicienės iniciatyva, birželio 10 susirinkusi keliolikos asmenų grupė įsteigė „Saulutės“ skyrių, išsirikimo valdybą ir aptarė veiklą. Birutė Kožicienė buvo išrinkta pirmininke, Algima Dautartienė - vicepirm., Dana Kurauskienė sekretore, Regina Snarskienė izdininke ir Olga Kreivėnienė nare. Pirmasis valdybos uždavinys - pasitarti su „Saulutės“ centru Čikagoje ir su pirmininke Indrė Tjūnėliene apie lėšų telkimą bei labdaros siuntimą į Lietuvą.